

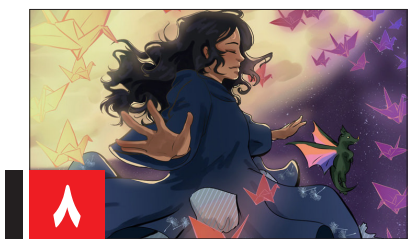
خوب، بد، زشت؛ سه وجه دلار در هفته پیش رو

۶ حال خوب این روزهای هامون

۷ چرا جهانبخش در اردو است؟

۸ دختری که سوار باد شد

۱ پاداش صر فیه جویی، جایگزین افزایش قیمت انرژی

در ماه‌های اخیر همزمان با افزایش بحث‌ها درباره ناترازی انرژی، گمانه‌زنی‌هایی نیز درباره احتمال اصلاح قیمت حامل‌های انرژی...

صفحه ۵

۲ چرخش پول از صندوق‌های کم ریسک به سهام

بازار سهام اولین روز هفته را هم با صعود پشت سر گذاشت و نشانه‌های ادامه‌دار بودن موج مثبت روزهای اخیر را به...

صفحه ۲

۳ عبوری خطر یا عوارض ترانزیت؛ ابعاد حقوقی تنگه هرمز

تنگه هرمز کانون جدال حقوقی ایران و آمریکا است. ایران حق عبوری خطر را می‌پذیرد اما عبور ترانزیتی زیر...

صفحه ۲

خوب، بد، زشت؛ سه وجه دلار در هفته پیش رو

۶ کریم حسن پور - دلار هفته را با کاهش اندک به پایان رساند. خوش‌بینی به توافق ایران و آمریکا، سقوط نفت و بازده خزانهداری را در پی داشت. اما تورم ۳۰۸ درصدی و اجماع صقوق فدرال رزرو، سقف حمایت از دلار را حفظ کرده است.

۹۸.۹ تا ۹۹.۵، حرکت نزولی خود را تسریع کند. سوی دیگر بازار، بانک مرکزی ژاپن (BoJ) برای افزایش نرخ بهره در جلسه آینده خود تحت فشار است. در حالی که بانک مرکزی نیوزیلند (RBNZ) سیگنال داده که ممکن است از رویکرد افزایش چندباره نرخ بهره الگو برداری کند.

۷ نقش کوین وارث؛ رئیس جدید فدرال رزرو

با تأیید سنا، کوین وارث رسماً به عنوان رئیس جدید فدرال رزرو سوگند یاد کرد. انتظار می‌رود اولین آزمون واقعی او در مدیریت یک فدرال رزرو تقسیم‌شده در جلسه ۱۶ تا ۱۷ ژوئن (۲۶ تا ۲۷ خرداد) برگزار شود. در آخرین جلسه فروردین، کمیته بازار آزاد فدرال رزرو (FOMC) با رأی ۸ به ۴ نرخ بهره را بدون تغییر نگه داشت. وارث در حالی وارد فدرال رزرو می‌شود که بازارها انتظار داشتند او به سمت سیاست‌های آسان‌تر و نرخ‌های پایین‌تر گرایش داشته باشد. اما اظهارات اخیر او در جلسه تأیید سنا خلاف این را نشان داد. او نگرانی خود را نه چندان بر سر نرخ بهره، که بر گسترش دارایی‌های فدرال رزرو و نقش روزافزون بانک‌های مرکزی در بازارهای مالی متمرکز کرده است.

با تثبیت انتظارات نرخ بهره، اختلاف نرخ بازده اوراق قرضه آمریکا با سایر کشورهای توسعه‌یافته به یکی از محورهای اصلی تحلیلگران تبدیل شده است. تحلیلگران سوسیته ژنرال بر این باورند که با توجه به جهش بازده اوراق ۲ ساله آمریکا از زمان شروع جنگ، دلار هنوز فضای زیادی برای صعود دارد و پیش‌بینی این بانک برای شاخص دلار در پایان سال بالاتر از اجماع بلومبرگ است. در مقابل، تحلیلگران دی‌اس‌اس بر این باورند که عدم قطعیت‌های دلار در ماه ژوئن از خاورمیانه به سمت فدرال رزرو تغییر خواهد کرد. آن‌ها انتظار دارند که شاخص دلار با شکست زیر محدوده

۸ محرک صعودی: تورم داغ و اجماع هواداران فدرال رزرو

با وجود خوش‌بینی به آتش‌بس، دلار حمایت قوی خود را از دست نداده است. مهم‌ترین عامل حمایت‌کننده، داده‌های تورمی ایالات متحده است. شاخص هزینه‌های مصرف شخصی (PCE) که معیار مورد علاقه فدرال رزرو است، در ماه آوریل به ۳.۸ درصد در مقایسه با سال قبل رسید که بالاترین سطح در سه سال اخیر است. شاخص هسته PCE نیز با ۳.۳ درصد افزایش، مطابق با انتظارات بود. در کنار تورم، اجماع هواداران مقامات فدرال رزرو در هفته گذشته بسیار قوی بود. نیل کشکاری (رئیس فدرال رزرو مینیاپولیس) هشدار داد که ریسک‌های تورمی اکنون بر ریسک‌های بازار کار سنگینی می‌کند. فیلیپ جفرسون (عضو شورای حکام) گفت که ریسک‌های تورم همچنان به سمت بالا متمایل است. جفری اشمید (رئیس فدرال رزرو کانزاس سیتی) تورم را «بیش از حد داغ» توصیف کرد و بسیاری دیگر نیز بر توقف پیشرفت در کنترل قیمت‌ها تأکید کردند. این اجماع قوی، انتظارات برای افزایش نرخ بهره را زنده نگه داشته است. بازارها اکنون احتمال افزایش ۲۵ واحد پایه نرخ بهره در ماه دسامبر را حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد تخمین می‌زنند.

۹ کلان: اختلاف نرخ بهره و چشم‌انداز هفته آینده

با تثبیت انتظارات نرخ بهره، اختلاف نرخ بازده اوراق قرضه آمریکا با سایر کشورهای توسعه‌یافته به یکی از محورهای اصلی تحلیلگران تبدیل شده است. تحلیلگران سوسیته ژنرال بر این باورند که با توجه به جهش بازده اوراق ۲ ساله آمریکا از زمان شروع جنگ، دلار هنوز فضای زیادی برای صعود دارد و پیش‌بینی این بانک برای شاخص دلار در پایان سال بالاتر از اجماع بلومبرگ است. در مقابل، تحلیلگران دی‌اس‌اس بر این باورند که عدم قطعیت‌های دلار در ماه ژوئن از خاورمیانه به سمت فدرال رزرو تغییر خواهد کرد. آن‌ها انتظار دارند که شاخص دلار با شکست زیر محدوده

هفته‌های دیگر بر بازار ارز گذشت و شاخص دلار آمریکا (DXY) با کاهش اندک، اما همچنان در محدوده تثبیت شده خود به کار خود پایان داد. ژئوپلیتیک بار دیگر محور اصلی تحرکات بازار بود. گزارش‌هایی از دست‌یابی آمریکا و ایران به توافقی برای تمدید آتش‌بس ۶۰ روزه و بازگشایی تنگه هرمز، امیدها را برای کاهش تنش‌ها افزایش داد. در نتیجه، قیمت نفت کاهش یافت و بازده اوراق خزانهداری آمریکا نیز در بیشتر سررسیدها پایین آمد. در چنین فضایی، دلار توانست روند صعودی هفته‌های قبل را ادامه دهد. بازارها شرط‌های ته‌جمی خود برای افزایش نرخ بهره را تا حدی کاهش دادند. اما در پس‌زمینه این تحولات، دو عامل کلیدی همچنان از دلار حمایت می‌کنند: داده‌های تورمی داغ و اجماع قاطع مقامات فدرال رزرو مبنی بر تداوم سیاست انقباضی.

۱۰ محرک نزولی: آتش‌بس و بازگشایی تنگه هرمز

بزرگ‌ترین خبر نزولی برای دلار، پیشرفت در مذاکرات آتش‌بس بود. بر اساس گزارش‌ها، آمریکا و ایران بر سر یک تفاهنامه ۶۰ روزه به توافق رسیدند که شامل بازگشایی کامل تنگه هرمز، پایان محاصره دریایی بنادر ایران و تعهد تهران به عدم توسعه سلاح هسته‌ای است. با این حال، این توافق همچنان نیازمند تأیید نهایی ترامپ است. کاهش شدید قیمت نفت به دنبال این اخبار، یکی از عوامل اصلی کاهش بازده اوراق قرضه و فشار بر دلار بوده است. نفت برنت در این هفته نزدیک به ۱۰ درصد سقوط کرد و به زیر ۹۴ دلار در هر بشکه رسید. در همین حال، بازده اوراق ۱۰ ساله خزانهداری نیز با ۱۱ واحد کاهش به ۴.۴۴۷ درصد رسید. این تحولات، دلار را در آستانه ثبت یک کاهش هفتگی (حدود ۰.۳ درصدی) قرار داده است که می‌تواند روند صعودی دو هفته متوالی قبلی را بشکند.

۱۱ دولت هوشمند بدون مشارکت بخش خصوصی محقق نمی‌شود

رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور با تأکید بر نقش بخش خصوصی در توسعه فناوری و هوشمندسازی خدمات عمومی، گفت: دولت به تنهایی توان، دانش و ظرفیت لازم برای اجرای کامل پروژه‌های دولت هوشمند را ندارد و تحقق این هدف نیازمند مشارکت گسترده بخش خصوصی است. علاءالدین رفیع‌زاده در جلسه شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی زنجان اظهار کرد: بسیاری از کارهایی که امروز در کشور مطرح است، به‌ویژه در حوزه فناوری اطلاعات، دولت هوشمند و دولت الکترونیک، باید با محوریت بخش خصوصی انجام شود؛ چراکه ماهیت این فعالیت‌ها با ساختارهای سنتی بخش دولتی سازگاری کامل ندارد.

وی با اشاره به تعدد قوانین حوزه دولت الکترونیک، افزود: طی سه دهه گذشته دهها قانون و مقرر در این حوزه تدوین شده است. اما مشکل اصلی کشور کمبود قانون نیست، بلکه ضعف در اجرای قوانین موجود است. رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور ادامه داد: در دولت چهاردهم تلاش شده است با استفاده از ظرفیت اتاق بازرگانی، فعالان اقتصادی و بخش خصوصی، زمینه اصلاح ساختارهای اداری، حذف فرآیندهای زائد و کاهش دستگامه‌های موازی فراهم شود.

وی با بیان اینکه یکی از چالش‌های اصلی در حوزه دولت هوشمند، نبود مدیریت یکپارچه و وحدت فرماندهی بوده است، گفت: دولت هوشمند سه ضلع اصلی شامل زیرساخت، خدمات و تأمین منابع مالی دارد که به ترتیب وزارت ارتباطات، سازمان اداری و استخدامی و سازمان برنامه و بودجه در آن نقش‌آفرینی می‌کنند و هماهنگی میان این بخش‌ها ضروری است. رفیع‌زاده با اشاره به اقدامات انجام‌شده در این حوزه، اظهار کرد: تاکنون نزدیک به پنج هزار خدمت دولتی شناسایی و شناسنامه‌دار شده‌اند تا فرآیند هوشمندسازی و ارائه الکترونیکی خدمات به شهروندان تسهیل شود. همچنین به تدوین و ابلاغ نقشه راه توسعه دولت هوشمند اشاره کرد و افزود: این سند با رویکرد مشارکت بخش خصوصی تدوین شده و در آن نقش شرکت‌های فناوری، دانش‌بنیان و بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های هوشمندسازی به‌صورت مشخص تعریف شده است.

رفع چالش‌های خارجی فرصت جهش دوباره به اقتصاد را می‌دهد

پیمان هوشمندیان کارشناس

اگر گشایشی در زمینه مدیریت تنش‌های خارجی به وجود بیاید، اقتصاد ایران به سرعت از وضعیت فعلی بیرون خواهد رفت.

پیش از جنگ نیز اقتصاد ایران در وضعیت نامناسبی بود؛ نرخ تورم رو به افزایش گذاشته بود و رشد اقتصادی هم حدود صفر درصد بود. جنگ وخامت اوضاع را به نحو محسوسی تشدید کرد و حالا انتظار می‌رود به شکل روز افزونی همچنان از قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاسته شود. با وجود همه این مشکلات و چشم‌انداز مبهم، به نظر می‌رسد چنانچه مذاکرات نتیجه دهد و ایالات متحده دیگر دست به تحریم یا جنگ علیه ایران نزند، زمینه خروج سریع از وضعیت فعلی هم وجود دارد. حتی پیش از تشدید بحران‌ها، برآوردها نشان می‌داد رشد اقتصادی ایران در سناریوهای عادی بین صفر تا ۳ درصد خواهد بود و حدود ۳ میلیون نفر به جمعیت کشور اضافه می‌شود. همچنین احتمال محدودیت صادرات نفت نیز مطرح بود. اما در سناریوهای جدید و پس از تشدید بحران‌ها، پیش‌بینی رشد اقتصادی ایران به محدوده منفی ۸.۵ تا منفی ۱۰ درصد رسیده است. این برآوردها بر اساس داده‌های ۲۸ روز ابتدایی جنگ انجام شده و با تداوم شرایط، احتمال بدتر شدن سناریوها وجود دارد.

در همین چارچوب، پیش‌بینی می‌شود سال جاری حدود ۴.۵ میلیون نفر دیگر به جمعیت زیر خط فقر اضافه شوند و در مجموع، سهم جمعیت فقیر کشور به سطوح بسیار بالایی نزدیک شود.

در سناریوهای خوش‌بینانه، نرخ تورم حدود ۵۶ درصد برآورد می‌شود، اما در سناریوهای بدبینانه، اقتصاد ممکن است وارد دوره تورم سه‌رقمی شود؛ وضعیتی که به تضعیف شدید پول ملی و افزایش بی‌سابقه نااطمینانی منجر خواهد شد.

فکر می‌کنم ادامه روند فعلی، با این کیفیت تصمیم‌گیری و حکمرانی، نرخ رشد تورم به شکلی کم سابقه افزایش یابد و تورم سالانه که اکنون ۵۳ درصد است هم می‌تواند سه رقمی شود. بنابراین دولت باید متوجه باشد که دست زدن به اقدامات تورم‌زا می‌تواند تورم فعلی را به سرعت به یک «ابر تورم» تبدیل کند و اقتصاد را به جایی ببرد که رفع آن بحران‌ها سال‌ها زمان خواهد بود.

هم‌اکنون نیز رشد اقتصادی کشور ما منفی شده است و به نظر نمی‌رسد تا پایان سال بهبودی در این وضعیت ایجاد شود. چنانچه وضع فعلی استمرار یابد شدت رشد منفی افزایش می‌یابد.

وقتی این فشارهای فعلی کم شوند، منابع فراوانی به کشور سرازیر می‌شود و این امر موجب می‌شود که ایران از وضعیت فعلی خارج شود. در گذشته، هنگامی که برجام اجرایی شد، چنین اتفاقی رخ داد. در اقتصاد پس از انقلاب تنها در میانه دهه ۹۰ برای دو سال متوالی نرخ تورم تک رقمی شد که دقیقاً دو سال پس از برجام بود. همچنین پس از لغو تحریم‌ها، در میانه دهه ۹۰ بالاترین رشد اقتصادی ۵ دهه اخیر با نرخی دو رقمی حاصل شد و برخی کارشناسان معتقدند اگر دوباره محدودیت‌های ناشی از تحریم برطرف شود، تکرار جهش بزرگ رشد اقتصادی ایران امکان‌پذیر است، البته مشروط به مدیریت کارآمد کابینه پزشکیان.

۱۲ فاز ۱۱ پارس جنوبی در آستانه ثبت رکورد تازه/ ۳ چاه جدید در راه تولید

مدیرعامل گروه پتروپارس از افزایش چشمگیر تولید گاز در فاز ۱۱ پارس جنوبی خبر داد و اعلام کرد با راهاندازی چاه یازدهم و ورود سه حلقه چاه جدید تا ۴ هفته آینده، ظرفیت تولید این فاز راهبردی به بیش از ۹۱۰ میلیون فوت مکعب در روز افزایش می‌یابد.

حمیدرضا تفتی - مدیرعامل گروه پتروپارس - از افزایش ظرفیت تولید در فاز ۱۱ پارس جنوبی و پیشرفت همزمان عملیات اجرایی در این پروژه خبر داد و گفت: با تکمیل و راهاندازی چاه یازدهم، تولید گاز این فاز در آستانه عبور از ۹۱۰ میلیون فوت مکعب استاندارد در روز قرار دارد.

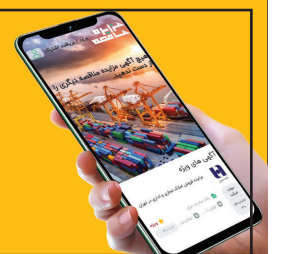
تفتی با اشاره به روند افزایش تولید در فاز ۱۱ گفت: تولید گاز در این فاز از ابتدای دولت چهاردهم که حدود ۴۱۰ میلیون فوت مکعب استاندارد در روز بود، اکنون به حدود ۸۴۰ میلیون فوت مکعب استاندارد در روز رسیده است و با ورود چاه یازدهم به مدار، پیش‌بینی می‌کنیم تولید از مرز ۹۱۰ میلیون فوت مکعب استاندارد در روز عبور کند.

مدیرعامل گروه پتروپارس همچنین از برنامه کوتاه مدت این مجموعه برای افزایش تولید در دیگر پروژه‌های فعال خبر داد و افزود: ظرف کمتر از چهار هفته آینده، سه حلقه چاه جدید در پروژه‌های فعال گروه پتروپارس در خلیج فارس وارد مدار تولید خواهد شد. این اقدام در ادامه برنامه‌های توسعه‌ای این گروه در میدان مشترک پارس جنوبی انجام می‌شود که نیازی از گاز کشور از آن تأمین و افزایش تولید در آن، نقش مستقیمی در پایداری شبکه گاز کشور خواهد داشت.

زودتر با خبر شوید...

www.mozayedemonaghese.com

واحد پشتیبانی و سایت ۰۲۱-۴۹۱۰۵۴۲۵

مخبرنامه

روزنامه در اقتصاد

دوشنبه ۱۱ خرداد ماه۱۴۰۵شماره ۹۲

www.marzeghtesad.ir

▼ کاهش التهاب قیمتی در بازار خودرو: واردات ادامه دارد

سختگوی وزارت صمت بااشاره به کاهش التهاب قیمتی در بازار خودرو گفت: عرضه محصولات خودروسازان، تأمین ارز قطعات و تدوام واردات خودرو موجب اصلاح فضای روانی بازار و فروکش کردن جهش قیمت‌ها شده است.

عزت‌الله زارعی درباره بازار خودرو و کاهش التهابیات قیمستی در روزهای اخیر اظهار کرد: خوشبختانه طی چند روز گذشته شاهد آن هستیم که جهش قیمتی خودرو تا حدودی کاهش یافته است. بخشی از این موضوع به عرضه‌های صورت‌گرفته از سوی خودروسازان و همچنین روند واردات خودرو مرتبط است.

وی گفت: در مرحله‌نخست باید گفت که افزایش قیمت‌ها ناشی از روایتگری نادرست و برداشت اشتباه بود. این تصور ایجاد شده بود که دیگر مواد اولیه مورد نیاز برای تولید خودرو در اختیار نداریم و در نتیجه خودرو تولید نخواهد شد و با برهم خوردن توازن عرضه و تقاضا، قیمت‌ها افزایش پیدا می کند زارعی افزود: اما با عرضه فولاد در بورس و همچنین تأمین منابع ارزی برای واردات قطعات مشخص شد که این روایت صحیح نبوده است. همچنین در حوزه واردات خودروهای خارجی نیز پیش‌تر گفته شده بود که واردات متوقف شده، در حالی که چنین موضوعی صحت نداشت و واردات متوقف نشده بود.

سختگوی وزارت صمت ادامه داد: مجموعه اقداماتی که انجام شد، در کنار اطلاع‌رسانی‌هایی که صورت گرفت، موجب شد جامعه متوجه شود فضای روانی ایجادشده، فضای نادرستی بوده است و وی در پاسخ به پرسشی درباره تأثیر آگهی‌های اینترنتی خودرو و نقش آن در افزایش قیمت‌ها نیز اظهار کرد: این آگهی‌ها و فضای ایجادشده در سایت‌ها و اپلیکیشن‌های اینترنتی می‌تواند در روند افزایش قیمت‌ها اثرگذار باشد، اما وزارت صمت متولی مستقیم این موضوع نیست.

زارعی گفت: متولیان مربوط به فضای مجازی باید اقدامات لازم را انجام دهند و مسئولیت این حوزه بر عهده آن‌هاست. وزارت صمت در چارچوب مأموریت‌ها و وظایف خود می‌تواند اقدام کند. طبیعتاً ممکن است اتفاقات مختلفی در فضای مجازی رخ دهد، اما وزارت صمت در حوزه مأموریت‌های مشخص خود فعالیت می‌کند و از طریق اطلاع‌رسانی تلاش می‌کند فضای نادرست شکل نگیرد.

▼ کاهش ۸ درصدی ذخایر نفت جهان

آمارهای ثبت‌شده حاکی از آن است که ذخایر نفت جهان با خروج و مصرف بالغ بر ۲۲۰ میلیون بشکه، به سطح ۲ میلیارد و ۵۶۰ میلیون بشکه سقوط کرده‌اند.

آمارهای ثبت‌شده حاکی از آن است که ذخایر نفت جهان که در هفته‌های دهم تا دوازدهم سال جاری میلادی در قله حدودی ۲ میلیارد و ۷۸۰ میلیون بشکه قرار داشت، با یک شیب تند و بی‌وقفه در مسیر نزولی قرار گرفته است.

طی تنها ۱۰ هفته (۱۰ین ذخایر با خروج و مصرف بالغ بر ۲۲۰ میلیون بشکه، به سطح ۲ میلیارد و ۵۶۰ میلیون بشکه سقوط کرده‌اند. دنیا همچنان تشنه نفت است» و تقاضای فزاینده جهانی برای جبران کمبود عرضه، با سرعت در حال بلعیدن ذخایر روی خشکی است.

مقایسه روند سال ۲۰۲۴ (خط زرد رنگ نمودار) با سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۵ اباد این هشدار را روشن‌تر می‌کند. سطح فعلی ذخایر نه‌تنها به پایین‌ترین حد خود در ۴ سال گذشته رسیده، بلکه اکنون رفتاری بازار در سال‌های پیشین را نیز شکسته است.

▼ گاردین: ایران حریفی است که نباید ساده از کنارش گذشت

گاردین نوشت توافق احتمالی قریب‌الوقوع با ایران نشان می‌دهد که اهداف حداکثرگرایانه ترامپ چگونه کوچک شده است.

گاردین نوشت: واقعیت تلخ برای رئیس‌جمهور پس از سفری سه‌ماهه که تهدید می‌کند او را به نقطه آغاز بازگرداند.دوآلند ترامپ به مقصدی تسخاود رسیده است. ایران حریفی است که نباید ساده از کنارش گذشت. این یک اصل بارز در جنگ است که امیدها و نقشه‌هایی که در آغاز جنگ با ایران خوش‌بینی ریخته و اعلام می‌شوند، پس از اولین برخورد با دشمن دوام نمی‌آورند. اهداف و روایت‌های بشدت متناقض ترامپ از زمان آغاز جنگ با ایران در ۲۸ فوریه، سفری حیرت‌آور بر رقم زده است که در نهایت او را به نقطه آغاز بازگرداند

▼ کنترل تنگه هرمز عملا در دستان ایران است

جیک سالیوان گفت: پیش از جنگ، تنگه هرمز باز بود اما پس از آنکه جنگ شد، قیمت سوخت بالا رفت، سربازان آمریکایی کشته شدند و کنترل تنگه هرمز به دست ایران افتاد.جیک سالیوان مشاور امنیت ملی سابق آمریکا گفت: پیش از جنگ، تنگه هرمز باز بود و فشار عظیمی روی ایران قرار داشت، اما پس از آنکه جنگ شد، قیمت سوخت بالا رفت، سربازان آمریکایی کشته شدند و کنترل تنگه هرمز به دست ایران افتادوی افزود: در ازای امتیازات هسته‌ای از سوی ایران، آمریکا موظف است، ۳۰۰ میلیارد دلار در این کشور سرمایه‌گذاری کند.ترامپ هیچ راه و گزینه‌ای جز توافق با ایران ندارد.جیک سالیوان گفت: اواما به خاطر انتقال ۱.۷ میلیارد دلار پول به ایران مورد انتقاد قرار گرفت و اما حالا آمریکا موظف است ۳۰۰ میلیارد دلار در ایران سرمایه‌گذاری کند.

عبور بی خطر یا عوارض ترانزیت؛ ابعاد حقوقی تنگه هرمز

مریم لطفی – تنگه هرمز کانون جدال حقوقی ایران و آمریکااست.ا‏یران حق عبور بی خطر را می‌پذیرد اما عبور ترانزیتی زیر دریایی‌ها و پرواز هواپیماها وارد می‌کند. در شرایط جنگ، محدودیت‌های هدفمند ایران قابل دفاع است.

آمریکایی از این حق گسترده‌بهرمند شوند.

▼ تفاوت میان عبور بی خطر و عبور ترانزیتی

تمايز میان این دو رژیم از نظر حقوقی عمیق و اساسی است:عبور بی‌خطر (Innocent Passage)، تنها کشتی‌های سطحی و ناوگان‌های دریایی از حق عبور برخوردارند. زیردریایی‌ها موظف به عبور در سطح آب و برافراشتن پرچم خود هستند و همه کشتی‌ها باید از هرگونه فعالیت مغایر با صلح، نظم یا امنیت دولت ساحلی خودداری کنند.

عبور ترانزیتی (Transit Passage)، دولتهای ساحلی نه تنها از حق عبور کشتی‌های سطحی برخوردارند، بلکه حق پرواز هواپیماها و وسایل پرنده را نیز دارند و زیردریایی‌ها مجاز به عبور در زیر آب بدون نیاز به سطح آمدن هستند.

به رسمیت شناختن حق جهانی عبور ترانزیتی برای همه کشتی‌های خارجی با مخالفت مله‌های ایران و عمان مواجه شده است. ایران به طور خاص ادعای آمریکا برای حق عبور ترانزیتی از تنگه هرمز را رد می‌کند و معتقد است چون آمریکا عضو کنوانسیون ۱۹۸۲ نیست، نمی‌تواند از مزایای معاهدات‌بهرمند شود یا حق عبور ترانزیتی را مطالبه کند. ایران بر این باور است که طبق حقوق عرفی بین‌الملل، آمریکا حداکثر مستحق حق عبور بی‌خطر است.

▼ حقوق دریایی در زمان صلح در برابر زمان جنگ

با کنار گذاشتن ادعاهای متقابل و فرض تعهد به احترام به عبور کشتی‌ها از تنگه هرمز، پرسش تعیین‌کننده این است: آیا این تعهد از زمان صلح به زمان جنگ بدون تغییر باقی می‌ماند؟ از آنجا که ایران بر سواحل خود در طول تنگه هرمز حاکمیت اعمال می‌کند، حق

سرپرست شرکت فرودگاه‌ها گفت: زیرساخت‌های آسیب‌دیده باید با سرعت بازسازی شوند تا صنعت هوانوردی بتواند بار دیگر به جایگاه خود به عنوان یکی از موتورهای محرک اقتصاد کشور بازگردد. مرتضی دهقان، سرپرست شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران در نخستین همایش مدیران ستادی و فرودگاهی با تأکید بر اولویت‌بندی مسائل معیشتی کارکنان، بر ضرورت عبور از الگوهای سنتی مدیریت و حرکت به سمت نوآوری‌های مشارکتی و بازسازی سریع زیرساخت‌های فرودگاهی تأکید کرد.

وی با اشاره به جایگاه ارزشمند متخصصان و کارکنان صنعت هوانوردی، افزود: تحقق اهداف کلان و عملیاتی شرکت تنها با تکیه بر انگیزه، رضایت و آرامش خاطر همکاران امکان‌پذیر است. از این رو، موضوع معیشت، رفاه و رسیدگی به دغدغه‌های باحق کارکنان همواره در صدر اولویت‌های شرکت قرار دارد و مدیریت ارشد خود را متعهد می‌داند که با وجود تمامی محدودیت‌ها، از تمامی ظرفیت‌های قانونی برای بهبود شرایط معیشتی این خانواده بزرگ بهره‌گیری کند.

سرپرست شرکت فرودگاه‌ها با اشاره به چالش‌های پیش‌رو در نگهداری از زیرساخت‌های فرودگاهی، نگاهی سازنده به مسئله منابع پیشنهاد داد و گفت: به جای تمرکز بر محدودیت‌های بودجه‌ای، باید با نگاهی خلاقانه به ظرفیت‌های پنهان صنعت هوانوردی توجه کنیم. دوران پس از جنگ فرصتی کم‌نظیر برای عبور از قالب‌های ذهنی گذشته و گذشتن از روش‌های سنتی درآمذایی است.

عبور تنها استثنای زمان صلح بر آن حاکمیت است. در شرایط درگیری مسلحانه که حاکمیت ملی و امنیت به طور جدی به خطر می‌افتد، ایران می‌تواند تحت دکتترین ضرورت نظامی و با رعایت دقیق اصول تناسب و ضرورت، محدودیت‌هایی بر تردد دریایی اعمال کند، کشتیرانی بین‌المللی را محدود سازد و اجزای برخی تعهدات زمان صلح را برای تأمین دفاع خود به حالت تعلیق درآورد.

به عبارت دیگر، در حالی که بستن کامل و نامحدود تنگه با اصول بنیادین حقوق بین‌الملل مغایرت دارد، اعمال محدودیت‌های هدفمند در دوره‌های درگیری مسلحانه و تهدید نظامی تا زمانی که آن تهدیدها برطرف نشده‌اند، با حقوق دریاها ناسازگار نیست.

▼ همگرایی حقوق دریاه‌ا و حقوق بشر دوستانه

از این منظر، حقوق دریاه‌ا با حقوق بشردوستانه بین‌المللی و حقوق مخاصمات مسلحانه همگرا می‌شود؛ قواعدی که در اداره وضعیت پیش آمده، اولویت پیدا می‌کنند. در چنین شرایطی، یک دولت ساحلی متخاصم مجاز به اعمال کنترل دریایی، از جمله حق بازدید و تفتیش کشتی‌های تجاری خارجی است بنابراین، با توجه به جنگ ناعادلانه تحمیل شده بر ایران و اقدامات نظامی انجام گرفته علیه سواحل و تأسیسات دریایی ایران، به ویژه جزایر ایرانی و مناطق بلافاصله اطراف تنگه هرمز، محدودیت‌های اعمال شده توسط ایران در مورد عبور از تنگه از نظر حقوقی قابل دفاع است و نمی‌توان آنها را نقض تعهدات ایران در قبال حقوق عمومی بین‌الملل یا حقوق دریاه‌ا تلقی کرد.

▼ ایجاد رژیم حقوقی ویژه برای تنگه هرمز

پرسش حیاتی دیگر این است که آیا ایران و عمان می‌توانند تحت این پارامترهای حقوقی، یک رژیم ویژه برای اداره تنگه هرمز ایجاد کنند؟ به طور کلی، تنگه‌ها و آبراه‌های بین‌المللی تابع قواعد جهانی حقوق بین‌الملل هستند. با این حال، از آنجا که این پهنه‌های دریایی در مجاورت سواحل و آب‌های داخلی دولت‌های ساحلی قرار دارند، این دولتها ضمن احترام به حقوق بین‌الملل و مقتضیات همزیستی بین‌المللی، می‌توانند مقررات غیر تبعیض‌آمیزی برای حفظ امنیت و حاکمیت خود وضع کنند. این مقررات می‌توانند در زمینه‌های زیر باشند: ایمنی ناوبری و تنظیم ترافیک دریایی؛ پیشگیری، کاهش و کنترل آلودگی دریایی؛ ممنوعیت صید غیرمجاز؛ اجرای قوانین گمرکی، مالی، بهداشتی و مهاجرتی دولت ساحلی؛ حفظ محیط زیست و اعمال صلاحیت‌های نظارتی بر آب‌های حاکم همراه با قوانین حمل بار و کالا.

از نتیجه، ایران و عمان در چارچوب حقوق بین‌الملل مجاز به وضع قواعد در این حوزه‌ها هستند. از این منظر، برخی تنگه‌های بین‌المللی مانند تنگه هرمز، ضمن فعالیت تحت معماری کلی حاکم بر تنگه‌ها، می‌توانند از قوانین خاص خود (lex specialis) برخوردار باشند که مشروعیت و اعتبار بین‌المللی دارد.

▼ مبنای حقوقی دریافت عوارض ترانزیت و خدمات

آخرین مسئله این است که آیا ایران می‌تواند صرفاً به دلیل عبور کشتی‌ها از تنگه هرمز، مطالبات مالی یا عوارضی از دولت‌های صاحب پرچم دریافت کند؟ بر اساس قواعد معاهداتی کنوانسیون‌های ۱۹۵۸ و ۱۹۸۲ و نیز عرف بین‌المللی موازی، کشتی‌های خارجی از حق ذاتی عبور از تنگه‌های بین‌المللی برخوردارند، بنابراین صرف عبور نمی‌تواند مبنای حقوقی رای وضع عوارض باشد. با این حال، دریافت کارمزده به عنوان جبران خدمات انجام شده و فعالیت‌هایی که برای تسهیل عبور ایمن انجام می‌شود، کاملاً موجه است. با توجه به واقعیات جغرافیایی متمایز و پیچیدگی‌های ناوبری در تنگه هرمز، جمهوری اسلامی ایران خدمات متنوع و بسیار فنی از جمله عملیات جستجو و نجات دریایی، هدایت کشتی‌ها (پایلوتاز)، حفظ مسیرهای دریایی ایمن و تسهیل کلی شرایط ترانزیت را ارائه می‌دهد. در ازای این اقدامات عینی، ایران از نظر حقوقی مجاز به دریافت هزینه‌های معقول از کشتی‌ها یا اپراتورهای آنهاست. در این شرایط، درخواست پرداخت برای خدمات خاص ارائه شده، کاملاً با قواعد حقوق بین‌الملل سازگار است.

▼ نتیجه‌گیری

اقدامات ایران در تنگه هرمز چارچوبی حقوقی دارد. عدم تصویب کنوانسیون ۱۹۸۲ از سوی ایران، الزام کامل به مفاد آن را ساقط می‌کند، اما تعهدات عرفی مانند حق عبور بی‌خطر پابرجاست. در شرایط جنگ و تهدید نظامی، اعمال محدودیت‌های هدفمند و موقت قابل دفاع است. ایران و عمان می‌توانند رژیم حقوقی ویژه‌ای برای تنگه ایجاد کنند. همچنین دریافت هزینه در قبال ارائه خدمات تسهیل‌کننده عبور، موجه و قانونی است. اختلاف اصلی ایران و آمریکا بر سوع حق عبور (بی‌خطر در برابر ترانزیتی) باقی می‌ماند که ریشه در تفاوت تفسیر از حقوق عرفی و معاهداتی دارد.

سربست شرکت فرودگاه‌ها گفت: زیرساخت‌های آسیب‌دیده باید با سرعت بازسازی شوند تا صنعت هوانوردی بتواند بار دیگر به جایگاه خود به عنوان یکی از موتورهای محرک اقتصاد کشور بازگردد. مرتضی دهقان، سرپرست شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران در نخستین همایش مدیران ستادی و فرودگاهی با تأکید بر اولویت‌بندی مسائل معیشتی کارکنان، بر ضرورت عبور از الگوهای سنتی مدیریت و حرکت به سمت نوآوری‌های مشارکتی و بازسازی سریع زیرساخت‌های فرودگاهی تأکید کرد. وی با اشاره به جایگاه ارزشمند متخصصان و کارکنان صنعت هوانوردی، افزود: تحقق اهداف کلان و عملیاتی شرکت تنها با تکیه بر انگیزه، رضایت و آرامش خاطر همکاران امکان‌پذیر است. از این رو، موضوع معیشت، رفاه و رسیدگی به دغدغه‌های باحق کارکنان همواره در صدر اولویت‌های شرکت قرار دارد و مدیریت ارشد خود را متعهد می‌داند که با وجود تمامی محدودیت‌ها، از تمامی ظرفیت‌های قانونی برای بهبود شرایط معیشتی این خانواده بزرگ بهره‌گیری کند.

سرپرست شرکت فرودگاه‌ها با اشاره به چالش‌های پیش‌رو در نگهداری از زیرساخت‌های فرودگاهی، نگاهی سازنده به مسئله منابع پیشنهاد داد و گفت: به جای تمرکز بر محدودیت‌های بودجه‌ای، باید با نگاهی خلاقانه به ظرفیت‌های پنهان صنعت هوانوردی توجه کنیم. دوران پس از جنگ فرصتی کم‌نظیر برای عبور از قالب‌های ذهنی گذشته و گذشتن از روش‌های سنتی درآمذایی است.

بازی دو سر باخت طلا؛ توافق ایران یا افزایش نرخ بهره؟

داد که واکنش سرمایه‌گذاران بر داده‌های اقتصادی در مقایسه با تحولات ژئوپلیتیک، کوتاهمدت و سطحی است.

▼ سه سناریو پیش روی بازار طلا قرار دارد:

امضای رسمی تفاهنامه و بازگشایی تنگه هرمز: در این حالت، طلا احتمالاً واکنش مثبت نشان داده و به سطوح بالاتر صعود خواهد کرد. اما از آنجا که بازار تا حدی این خبر را پیش‌خور کرده، دشوار است که بتوان میزان صعود را پیش‌بینی کرد.
رد تفاهنامه از سوی ترامپ یا تشدید درگیری: در این سناریو، طلا می‌تواند تحت فشار فروش سنگین قرار گرفته و فضای جدیدی از آزمایش کند.بازگشایی تنگه هرمز بدون توافق رسمی: در این حالت، کاهش تدریجی قیمت نفت می‌تواند نگرانی‌های تورمی را کاهش داده و از طلا حمایت کند، حتی اگر خبر توافق به‌تنهایی محرک صعودی قوی نباشد.

▼ تحلیل تکنیکال: تردید خریداران در کوتاهمدت

از منظر تکنیکال، طلا پس از برخورد با میانگین متحرک ساده ۲۰۰ روزه در محدوده ۴۳۸۰ تا ۴۴۰۰ دلار، جهش قابل توجهی داشته است که اهمیت این سطح حمایتی را تأیید می‌کند (نشان این حال، هنوز نشانه‌ای از بازگشت صعودی قوی در کوتاهمدت دیده نمی‌شود. طلا همچنان زیر میانگین متحرک ساده ۲۰۰ روزه، ۵۰ روزه و ۱۰۰ روزه معامله می‌شود و شاخص قدرت نسبی (RSI) زیر سطح ۵۰ قرار دارد که نشان از ضعف خریداران دارد.

▼ سطوح کلیدی حمایت و مقاومت

حمایت‌ها: اگر طلا دوباره به زیر محدوده ۴۳۸۰-۴۴۰۰ دلار سقوط کند، راه برای حرکت به سطوح ۴۴۲۰ دلار (نقطه اصلاحی فیبوناچی ۷۸٫۶ درصد) و ۴۱۰۰ دلار باز خواهد شد. مقاومت‌ها: در سمت صعودی، سطح ۴۵۶۰-۴۵۸۵ دلار (خط روند نزولی و میانگین متحرک ۲۰ روزه) اولین مانع پیش روی طلا محسوب می‌شود. سطوح ۴۶۸۰ دلار (نقطه اصلاحی فیبوناچی ۵۰ درصد) و ۴۸۰۰ دلار (میانگین متحرک ۱۰۰ روزه) اهداف بعدی صعود خواهند بود. بازار طلا در آستانه یکی از سرنوشت‌ناخیزترین هفته‌های خود قرار دارد. دو متغیر کلیدی تصمیم‌نهایی ترامپ درباره توافق با ایران و گزارش اشتغال ماه مه آمریکا، مسیر قیمت را مشخص خواهند کرد. از نظر تکنیکال، بازار طلا هنوز در منطقه خنثی قرار دارد و هرگونه حرکت قاطع به زیر ۴۳۸۰ دلار یا بالای ۴۵۸۵ دلار می‌تواند جهت بعدی را تعیین کند. سرمایه‌گذاران باید تا روشن شدن این متغیرها محتاطانه عمل کرده و از هرگونه موقعیت‌گیری بزرگ پرهیز کنند.

جنگ ایران و سقوط ذخایر نفتی غرب؛ تابستان سخت در راه است

چپمن توضیح داد که کاهش ذخایر نفت خام، بنزین، گازوئیل و سوخت جت باعث شده اختلال در عرضه جهانی تا حدی کنترل شود، اما این روند نمی‌تواند برای مدت طولانی ادامه یابد.
بسا وجود برداشت از ذخایر، قیمت بنزین در آمریکا از زمان آغاز حمله آمریکا و رژیم صهیونیستی به ایران حدود ۵۰ درصد افزایش یافته است. با این حال، به دلیل تولید گسترده انرژی در داخل آمریکا فشار اقتصادی بر این کشور کمتر از سایر مناطق جهان بوده است. کشورهای شرق آسیا بیشترین آسیب را از بحران فعلی دیده‌اند، زیرا وابستگی بیشتری به نفت و گاز خلیج فارس دارند. برخی کارشناسان می‌گویند قیمت واقعی نفت تحویلی در آسیا اکنون گذشته، ژرژ الهدری، مدیرعامل بانک اچ‌اس‌بی‌سی نیز گفته بود قیمت نفت در سریلانکا حتی به ۲۹۶ دلار برای هر بشکه رسیده است.

کارشناسان همچنین هشدار می‌دهند حتی در صورت بازگشایی تنگه هرمز، کشورهای خلیج فارس مانند بحرین و قطر به دلیل آسیب‌دیدن تأسیسات انرژی خود همچنان با مشکلات جدی روبرو خواهند بود. مدیرعامل شون تأکید کرد که بازسازی زیرساخت‌های انرژی خاورمیانه هزینه‌های بسیار بالا دارد.
مقرنفه خواهد داشت و آثار جنگ بر بازار انرژی احتمالاً برای مدت طولانی ادامه پیدا می‌کند.

با توجه به

جنگ ناعادلانه

تحمیل شده بر

ایران و اقدامات

نظامی انجام گرفته

علیه سواحل و

تأسیسات دریایی

ایران، به ویژه

جزایر ایرانی و

مناطق بلافاصله

اطراف تنگه هرمز،

محدودیت‌های

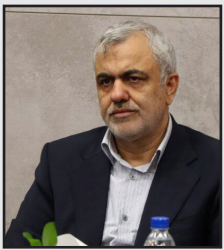
اعمال شده توسط

ایران در مورد

عبور از تنگه از

نظر حقوقی قابل

دفاع است.

زیرساخت‌های فرودگاهی با سرعت بازسازی می‌شوند

طلا پس از سقوط به ۴،۳۷۰ دلار، با اخبار توافق ایران و آمریکا به ۴۵۰۰ دلار بازگشت. تصمیم نهایی ترامپ و داده‌های اشتغال آمریکا، مسیر هفته آینده را تعیین می‌کنند.
بازار طلا در هفته گذشته نوسانات فوق‌العاده شدیدی را تجربه کرد. فلز زرد در روز سمنشنبه و چهارشنبه تحت تأثیر تشدید تنش‌های نظامی میان ایران و آمریکا و اظهارات محتاطانه ترامپ، تا کف دو ماهه خود در محدوده ۴،۳۷۰ دلار سقوط کرد. اما روز پنج‌شنبه با انتشار گزارش‌هایی مبنی بر دستیابی طرفین به توافق اولیه برای تمدید آتش‌بس و بازگشایی تنگه هرمز، طلا جهش کرد و بخش اعظم ضررهای هفتگی خود را جبران نمود. با وجود این بهبود، طلا همچنان در مسیر سومین کاهش ماهانه متوالی قرار دارد و سرمایه‌گذاران اکنون چشم‌انتظار تصمیم نهایی ترامپ و داده‌های مهم اشتغال آمریکا هستند.

▼ بازگشت طلا با چراغ سبز مذاکرات

طلا هفته خود را در حالی آغاز کرد که روزهای دوشنبه و سه‌شنبه تحت تأثیر تعطیلات بازارهای آمریکا و تشدید مجدد تنش‌ها، روندی نزولی در پیش گرفت. حملات نظامی آمریکا به سایت‌های موشکی ایران و هشدار تهران مبنی بر پاسخ «بسیار شدیدتر» باعث شد طلا بیش از ۱ درصد در روز سه‌شنبه سقوط کند و روند نزولی خود را تا کف دو ماهه ادامه دهد.

چارچوب غیررسمی تفاهنامه‌ای دست یافته‌اند که طی آن نیروهای نظامی آمریکا از نزدیکی ایران خارج شده و محاصره دریایی لغو می‌شود. هرچند ترامپ تأکید کرد که برای امضای نهایی عجله ندارد و ایران نیز هنوز متن نهایی را تأیید نکرده است، همین خبر کافی بود تا طلا از قعر دو ماهه بازگردد و روز پنج‌شنبه با مثبت به پایان برساند.
تا روز جمعه، طلا در قیمت‌های بالای ۴،۵۰۰ دلار تثبیت شد و هفته را با این بردن بیشتر ضررهای اولیه به پایان رساند.

▼ داده‌های تورم آمریکا؛ شمشیر دو لبه برای طلا

در میانه این تحولات ژئوپلیتیک، داده‌های اقتصادی آمریکا نیز منتشر شد. طبق گزارش اداره تحلیل اقتصادی آمریکا، تورم سالانه شاخص قیمت هزینه‌های مصرف شخصی (PCE) در ماه آوریل به ۳٫۸ درصد افزایش یافت که بالاترین سطح در سه سال اخیر است. شاخص هسته PCE نیز مطابق با انتظارات ۳٫۲ درصد ثبت شد. در سمت دیگر، تولید ناخالص داخلی آمریکا در سه‌ماهه اول به ۱٫۶ درصد کاهش یافت.

این داده‌های متناقض تأثیر دوگانه‌ای بر طلا داشت. از یک سو، رشد کمتر از انتظار GDP دلار

شرکت‌های اکسان‌موپایل و شوران هشدار داده‌اند که ذخایر نفتی آمریکا و دیگر کشورهای غربی سریع‌تر در حال کاهش بوده و ضربه‌گیرهای بازار تقریباً از بین رفته‌اند. این وضعیت نتیجه مستقیم جنگ ایران، بسته‌شدن تنگه هرمز و برداشت گسترده آمریکا از ذخایر استراتژیک نفتی برای کنترل قیمت‌هاست.

مدیران ارشد بزرگ‌ترین شرکت‌های انرژی آمریکا هشدار داده‌اند که بازار جهانی نفت در آستانه بحران کم‌سابقه‌ای قرار گرفته و در صورت ادامه اختلال در صادرات انرژی خلیج فارس، ممکن است قیمت نفت تا تابستان به بیشک‌های ۱۵۰ تا ۱۶۰ دلار برسد.

روز پنجشنبه، مقام‌های شرکت‌های اکسان‌موپایل و شوران اعلام کردند که ذخایر نفتی آمریکا و کشورهای غربی با سرعتی نگران‌کننده در حال کاهش بوده و حاشیه امنیت بازار تقریباً از بین رفته است. نیل چپمن، از مدیران ارشد اکسان‌موپایل در کنفرانسی که بانک سرمایه‌گذاری برنشتاین برگزار کرده بود، گفت جهان به «سطوح بی‌سابقه و بسیار پایین ذخایر نفتی» نزدیک می‌شود. او هشدار داد: «وقتی به آن نقطه برسیم، قیمت‌ها جهش خواهد کرد. بسیاری از مدل‌ها نشان می‌دهند نفت برنت می‌تواند تا ۱۵۰ یا حتی ۱۶۰ دلار افزایش پیدا کند».
مایک وپرت، مدیرعامل شوران نیز گفت ذخایر و «ضره‌گیرهایی» که تاکنون مانع انفجار قیمت‌ها شده بودند، تدریجاً در حال تخلیه هستند. او افزود: «طی هفته‌های آینده، فشارها

چرخش پول از صندوق های کم ریسک به سهام

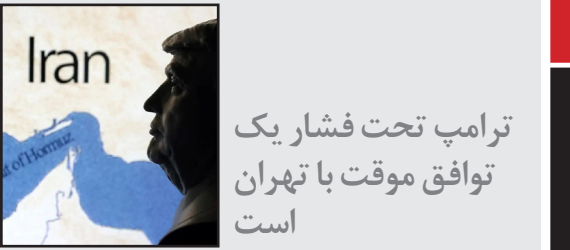

۶ فرحناز نعمتی – بازار سهام اولین روز هفته را هم با صعود پشت سر گذاشت و نشانه‌های ادامه‌دار بودن موج مثبت روزهای اخیر را به نمایش گذاشت.

رشد همزمان شاخص کل و شاخص هم‌وزن، سبزه‌پوشی تقریباً کامل تابلو و ورود پول حقیقی به گروه‌های بزرگ، همگی از بازاری حکایت دارد که پس از یک دوره پرتلاهب، فعلاً در حال بازیابی است و بخشی از نقدینگی را دوباره به سمت خود کشانده است.

در پایان معاملات روز شنبه ۹ خرداد، شاخص کل بورس تهران با افزایش ۷۹ هزار و ۷۲۳ واحدی به سطح ۴ میلیون و ۱۵۳ هزار واحد رسید. این رشد نسبت به آخرین تراز معاملاتی سه‌شنبه هفته گذشته حدود ۱.۹۶ درصد بود. شاخص هم‌وزن نیز ۲۷ هزار و ۷۹۶ واحد بالا رفت و در ارتفاع یک میلیون و ۱۰۱ هزار واحد ایستاد. رشد هم‌وزن از این جهت مهم است که نشان می‌دهد اقبال بازار فقط محدود به چند نماد بزرگ نبوده و بخش وسیع‌تری از سهام‌ها نیز در مدار رشد قرار گرفته‌اند.

تابلوی معاملات هم تصویری کم‌سابقه را برتری تقاضا را ثبت کرد. ۹۹ درصد

ترامپ تحت فشار یک توافق موقت با تهران است

در پی اظهارات دونالد ترامپ درباره پایان محاصره دریایی در برخی آبراه‌های حساس، گزارش‌های میدانی از تداوم محدودیت‌های عملیاتی و هشدارهای امنیتی تکلیت دارد. هم‌زمان، این دوگانگی میان روایت سیاسی و واقعیت میدانی، بار دیگر توجه‌ها را به نقش گلوگاه‌های دریایی در تجارت جهانی و اثر آن بر بازار انرژی جلب کرده است.

شب گذشته، دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا در اظهاراتی مدعی شده بود که محاصره دریایی اکتون برداشته خواهد شد. تکلیت هابیی که به دلیل محاصره‌ای که اکتون آن را لغو خواهیم کرد، در تنگه هرمز گرفتار شده اند، می‌توانند روند بازگشت را آغاز کنند.

این وعده ترامپ در حالی رسانه‌ای شد که هگمتس وزیر جنگ آمریکا با اعلام اینکه «محاصره دریایی ایران همچنان به قوت خود باقی است». آب پایی را روی دست منتظران پرشمار آمریکایی و غیر آمریکایی اجرای وعده رئیس‌جمهور آمریکا ریخت. هم‌زمان گزارش‌های میدانی و رسانه‌ای نیز

تصویری متفاوت از وضعیت ارائه می‌دهند و از تداوم برخی محدودیت‌های عملیاتی در مسیرهای دریایی خبر می‌دهند. در همین زمینه، خبرگزاری تسنیم در گزارشی به نقل از منابع دریانوردی اعلام کرده است که با وجود این ادعاها، همچنان هشدارهای توقف و محدودیت از سوی نیروهای نظامی آمریکا (سنسنگام) برای برخی مسیرهای تجاری صادر می‌شود و در برخی موارد، شناورها در عمل با دستور توقف یا تغییر مسیر مواجه شده‌اند.

این شکاف میان روایت سیاسی و واقعیت میدانی بار دیگر موضوع امنیت دریایی را از یک مسئله صرفاً نظامی به یک متغیر اقتصادی و اثرگذار بر بازارهای جهانی تبدیل کرده است.

۸۰ تا ۹۰ درصد تجارت بین‌المللی از طریق حمل‌ونقل دریایی انجام می‌شود و بخش بزرگی از این جریان از چند مسیر محدود و بسیار حساس عبور می‌کند که در ادبیات اقتصادی با عنوان گلوگاه‌های حیاتی تجارت جهانی یا chokepoints شناخته می‌شوند.

تنگه هرمز، باب‌المندب، کانال سوئز و تنگه مالاکا از مهم‌ترین این مسیرها هستند. تنگه هرمز به‌تنهایی حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد صادرات نفت جهان را عبور می‌دهد، کانال سوئز نزدیک به ۱۲ درصد تجارت جهانی کالا را جابه‌جا می‌کند و تنگه مالاکا نیز یکی از شریان‌های اصلی زنجیره

تأمین آسیا محسوب می‌شود. تمرکز این حجم عظیم تجارت در چند نقطه محدود باعث شده ساختار تجارت جهانی ذاتاً شکننده باشد و هر اختلالی در یک گلوگاه بتواند اثرات زنجیره‌ای در سطح جهانی ایجاد کند.

در چنین شرایطی، نخستین بازاری که به افزایش ریسک واکنش نشان می‌دهد بازار حمل‌ونقل دریایی است. تجربه سال‌های اخیر نشان داده حتی بدون انسداد واقعی، مسیرها، صرف افزایش تنش‌های ژئوپلیتیک می‌تواند به سرعت در نرخ کرایه‌ها منعکس شود.

در دوره‌های پرتنش، نرخ حمل‌کنتینری در مسیرهای بین‌المللی بین ۱۵ تا ۴۰ درصد افزایش یافته است. به‌عنوان مثال، هزینه حمل یک کانتینتر ۴۰ فوتی در مسیر آسیا-اروپا که در شرایط

عادی حدود ۱۲۰۰ تا ۱۵۰۰ دلار بوده، در دوره‌های تنش به بیش از ۲۵۰۰ دلار نیز رسیده است هم‌زمان، زمان حمل نیز به‌طور متوسط ۱۰ تا ۲۵ درصد افزایش می‌یابد و برخی شرکت‌ها برای کاهش ریسک، مسیرهای جایگزین مانند عبور از دماغه امبدینک به جای کانال سوئز را انتخاب می‌کنند که این تغییر مسیر معمولاً ۱۰ تا ۱۴ روز به زمان سفر اضافه می‌کند. در نتیجه، بازار

اقتصاد جهانی در عصر نااطمینانی؛ وقتی سیاست، بازارها را هدایت می‌کند

عضو کمیته تخصصی بخش حمل و نقل دریایی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با اشاره به نقش سیاست در هدایت بازارها، گفت: تحولات اخیر نشان داد که سیاست و ژئوپلیتیک بار دیگر به بازیگران اصلی اقتصاد بین‌الملل تبدیل شده‌اند و تصمیم‌های سیاسی، تحریم‌ها، مناقشات منطقه‌ای و رقابت قدرت‌های بزرگ اکتون می‌توانند مسیر سرمایه‌گذاری، تجارت و حتی نرخ تورم را تعیین کنند.

کامیاب اعتمادی گفت: اقتصاد جهانی در سال‌های اخیر با بحران کم‌مواجه نبوده است؛ از همه‌گیری کرونا و بحران انرژی گرفته تا جنگ‌های منطقه‌ای و تنش‌های فزاینده میان قدرت‌های بزرگ. اما آنچه امروز نگرانی اقتصاددانان را افزایش داده، صرفاً وقوع یک بحران جدید نیست، بلکه هم‌زمانی زمان حمل نیز به‌طور متوسط ۱۰ تا ۲۵ درصد افزایش می‌یابد و برخی شرکت‌ها برای تغییر هزینه‌ها، گفت: نتایج تازه‌ترین ارزیابی‌ها نشان می‌دهد بسیاری از اقتصاددانان انتظار دارند رشد اقتصادی جهان کندتر شود و تورم برای مدت طولانی‌تری در سطوح بالا باقی بماند. این ترکیب نگران‌کننده، یادآور دوره‌هایی است که اقتصاد جهانی با افزایش هزینه‌ها و کاهش رونق اقتصادی به‌طور هم‌زمان مواجه بوده است.

این استاد دانشگاه یادآور شد: طی سه دهه گذشته، اقتصاد جهان از مزایای جهانی‌شدن بهره‌مند بود. شرکت‌ها مواد اولیه را از یک کشور تهیه می‌کردند، در کشوری دیگر تولید انجام می‌دادند و محصولات خود را در بازارهای مختلف جهان می‌فروختند. این شبکه گسترده باعث کاهش هزینه‌ها و افزایش رشد اقتصادی شد، اما اکنون این الگو با چالش‌های جدی روبه‌رو شده است.سوی خاطر نشان کرد:در گذشته، شرکت‌ها معمولاً ارزان‌ترین و کارآمدترین مسیر را انتخاب

ورود پول حقیقی هم نشان می‌دهد تمرکز بازار روی کندام سهم‌ها بوده است. شنبه، «وبملت» با جذب ۷۸۶.۷ میلیارد

تومان پول حقیقی جذاب‌ترین نماد بازار بود و «فملی» هم ۴۳۰.۷ میلیارد تومان ورود پول حقیقی را ثبت کرد. در مقابل، از نماد «فزر» ۷۹.۳ میلیارد تومان پول حقیقی خارج شد.

▼ **نقدینگی به کدام گروه‌ها رفت؟**

نگاهی به جریان پول در صنایع بورسی نشان می‌دهد بانک‌ها بیشترین سهم را از ورود پول حقیقی داشتند. در این گروه ۹۷۳.۷ میلیارد تومان نقدینگی وارد شد. فلزات اساسی با ۷۱۵.۵ میلیارد تومان در رتبه بعدی قرار گرفتند. صنایع دارویی، سیمانی، فرآورده‌های نفتی، سرمایه‌گذاری، غذایی، خودرویی و انبوسازی هم از دیگر گروه‌هایی بودند که با ورود پول همراه شدند.

این ترکیب، تصویری از یک بازار نسبتبنا متنوع ارائه می‌دهد؛ بازاری که هم سهم‌های بزرگ و شاخص‌ساز را در کانون توجه دارد و هم بخشی از تقاضا را روانه صنایع داخلی‌تر کرده است. به همین دلیل می‌توان گفت رشد اخیر، دست‌کم فعلاً، از پشتوانه بهتری نسبت به موج‌های مقطعی برخوردار است.

▼ **خروج پول از صندوق‌های کم‌ریسک**

یکی از مهم‌ترین نشانه‌های معاملات شنبه را باید در رفتار سرمایه‌گذاران در صندوق‌ها جست‌وجو کرد. در این روز ۱۸۵۱ میلیارد تومان از صندوق‌های درآمد ثابت خارج شد. صندوق‌های تراز نیز ۴۲۳.۵ میلیارد تومان خروج پول حقیقی را ثبت کردند. در مقابل، صندوق‌های سهامی ۱۰۷۷ میلیارد تومان، صندوق‌های بخشی ۶۱۴ میلیارد تومان و صندوق‌های نقره ۲۱۹.۹ میلیارد تومان ورود پول داشتند. صندوق‌های مختلط، شاخصی، املاک و مستغلات و انرژی هم ورود نقدینگی را تجربه کردند.

از جابه‌جایی معمولاً زمانی رخ می‌دهد که بخشی از سرمایه‌گذاران انتظار دارند در کوتاهمدت، بازدهی بازار سهام از گزینه‌های محافظه‌کارانه بیشتر باشد. هرچند هنوز نمی‌توان از تغییر کامل رفتار بازار حرف زد، اما همین چرخش پول از صندوق‌های کم‌ریسک به سمت سهام، یکی از نشانه‌های روشن تغییر فضای معاملات است.

▼ **ادامه یک روند چندروزه**

برای درک بهتر موقعیت فعلی بورس، کافی است روند چند روز گذشته مرور شود. شاخص کل بورس تهران که ۲۹ اردیبهشت در تراز ۳ میلیون و ۷۱۶ هزار واحد قرار داشت، در پایان معاملات سه‌شنبه ۵ خرداد به ۴ میلیون و ۷۳ هزار واحد رسید و حالا در ۹ خرداد ۴ تا ۳ میلیون و ۱۵۳ هزار واحد بالا آمده است. در معاملات سه‌شنبه نیز شاخص کل ۸۰ هزار واحد رشد کرده بود و ۸۹ درصد نامادها مثبت بسته شدند. آن روز هم «فملی» بیشترین ورود پول حقیقی را ثبت کرد و فلزات اساسی، پالایشی‌ها، بانک‌ها و سیمانی‌ها از گروه‌های مورد توجه بودند.

▼ **اثر حمایت‌ها بر بازار**

روند مثبت این روزهای بورس هم‌زمان با اجزای برخی اقدامات حمایتی و تنظیمی از سوی سازمان بورس شکل گرفته است. افزایش ساعات معاملات، اعمال محدودیت بر سفارش‌های فروش برخی حقوقی‌ها، انتشار اوراق تبعی بیمه سهام با عنوان «تصمیم‌ها» و اعطای وام ۲۰۰ میلیون تومانی به سهامداران حقیقی، بخشی از این بسته بوده است. به نظر می‌رسد این تصمیم‌ها، لاقط در کوتاهمدت، توانست‌اند به کاهش فشار فروش و بهبود فضای روانی بازار کمک کنند.

هم‌زمان، فرابورس هم روز مثبتی را پشت سر گذاشت. شاخص فرابورس با رشد ۶۸۴ واحدی به ۳۲ هزار و ۱۴۲ واحد رسید و خالص ورود پول حقیقی به این بازار ۵۲۳.۴ میلیارد تومان بود. در بورس انرژی نیز بیش از ۱۱۳۴ میلیارد تومان معامله انجام شد. بازار سرمایه این روزها نشانه‌هایی از بازگشت را بروز داده است؛ از رشد شاخص‌ها گرفته تا سبزه‌پوشی گسترده بازار و تغییر مسیر بخشی از نقدینگی. با این حال، اینکه این روند تا چه حد پایدار می‌ماند، به متغیرهایی مثل دوام تقاضا، ثبات فضای سیاسی و استمرار حمایت‌های مؤثر بستگی خواهد داشت. فعلاً اما بازار، بعد از مدت‌ها، دوباره روی دور امید افتاده است.

تحلیلگر الجزیره گفت: ترامپ حاضر به جنگ نیست، به ویژه در فاصلهٔ منتهی به جام جهانی. آخرین چیزی که می‌خواهد در ذهنش باشد، وقوع جنگ در جریان جام جهانی است.

ترامپ تحت فشار یک توافق موقت با تهران است – تحلیلگر الجزیره: او در زمان جام جهانی نمی‌چنگد –اسرائیل همچنان عامل کلیدی در تعیین امکان پیشرفت دیپلماسی است

به گزارش اقتصادنیوز به نقل از انتخاب، سلطان برکات، استاد سیاست‌گذاری عمومی در دانشگاه حمد بن خلیفه در گفتگو با الجزیره، میگوید دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، با ادامه یافتن مذاکرات با ایران، با یک عمل متوازن‌سازی دشوار مواجه است.

برکات استدلال کرد که موضع واشنگتن تضعیف شده و نشان داد که ترامپ تمایلی به درگیر شدن بیشتر در جنگ ندارد.

«او حاضر به جنگ نیست، به ویژه در فاصلهٔ منتهی به جام جهانی.» آخرین چیزی که می‌خواهد در ذهنش باشد، وقوع جنگ در جریان جام جهانی است.» برکات گفت ترامپ همچنان برای دستیابی به یک توافق موقت با تهران تحت فشار است. او همچنین گفت اسرائیل همچنان عامل کلیدی در تعیین امکان پیشرفت دیپلماسی است.

واکنش بازار انرژی به وعده ترامپ برای لغو محاصره دریایی ایران

کوتاهمدت است و با انتشار داده‌های واقعی یا گزارش‌های میدانی، جهت بازار مجدداً اصلاح می‌شود.

در کنار این موضوع، گزارش‌هایی مانند روایت تسنیم نشان می‌دهد که در سطح عملیاتی، وضعیت لزوماً با اظهارات سیاسی هم‌راستا نیست. استمرار هشدارهای نظامی، محدودیت‌های عبور و کنترل‌های امنیتی باعث می‌شود بخشی از ناوگان تجاری همچنان را ریسک مواجه باشد. همین ناهمخوانی میان روایت و واقعیت، فضای عدم قطعیت را در بازار افزایش می‌دهد و تصمیم‌گیری اقتصادی را دشوارتر می‌کند.

اثر این شرایط تنها محدود به حمل‌ونقل یا انرژی نیست، بلکه به‌سرعت در زنجیره تأمین جهانی نیز منعکس می‌شود. در اقتصاد امروز که بر پایه تولید به‌موقع (Just-in-Time) بنا شده، هرگونه تأخیر در حمل می‌تواند پیامدهای چندپایه داشته باشد. به‌طور متوسط، تأخیر ۱۰ روزه در حمل دریایی می‌تواند منجر به ۳ تا ۶ هفته اختلال در زنجیره تأمین شود. این اختلال در نهایت به افزایش هزینه تولید، کاهش بهره‌وری و تأخیر در تحویل کالاها منجر می‌شود. در برخی صنایع، شرکت‌های برای مدیریت این ریسک مجبور شده‌اند سطح موجودی انبار خود را تا ۳۰ درصد افزایش دهند که این موضوع هزینه‌های عملیاتی را بالا می‌برد.

در سطح کلان، این اختلال‌ها به شکل تورم وارداتی در اقتصاد کشورها ظاهر می‌شود. افزایش هزینه حمل و بیمه در نهایت به قیمت کالا‌های مصرفی منتقل می‌شود. برآورد نشان می‌دهد افزایش هزینه‌های لجستیکی می‌تواند بین ۰.۵ تا ۱.۵ واحد درصد به تورم کشورهای واردکننده اضافه کند و قیمت برخی کالا‌های وارداتی را بین ۱۰ تا ۱۲ درصد افزایش دهد. این فشار در نهایت به مصرف‌کننده منتقل می‌شود و اثر آن در سطح عمومی قیمت‌ها قابل مشاهده است. در کنار این تحولات، رفتار شرکت‌های کشتیرانی نیز تغییر کرده است. این شرکت‌ها معمولاً در مواجهه با افزایش ریسک، مسیرهای جایگزین انتخاب می‌کنند، فرارزادهای بلندمدت جدید منعقد می‌کنند و سطح ذخایر عملیاتی خود را افزایش می‌دهند. اگرچه این تصمیم‌ها در سطح خرد منطقی هستند، اما در واردات انرژی و کالا وابسته‌اند و هرگونه افزایش ریسک در مسیرهای می‌شوند و ساختار اقتصاد جهانی را از یک سیستم پهنه و کپه‌زینه به سمت یک ساختار مقاوم اما پرهزینه سوق می‌دهند.

نکته مهم دیگر، اثر این وضعیت بر اقتصادهای مصرف‌کننده بزرگ مانند چین و اتحادیه اروپاست. این اقتصادها به شدت به واردات انرژی و کالا وابسته‌اند و هرگونه افزایش ریسک در مسیرهای دریایی، به‌سرعت در هزینه تولید و قیمت مصرف‌کننده در این کشورها منعکس می‌شود. از این منظر، امنیت مسیرهای دریایی نه یک مسئله منطقه‌ای، بلکه یک متغیر تعیین‌کننده در ثبات اقتصاد جهانی است.

در نهایت، آنچه از مجموع این تحولات قابل مشاهده است این است که مفهوم محاصره دریایی در اقتصاد امروز دیگر صرفاً یک مفهوم نظامی نیست، بلکه به ابزاری برای قیمت‌گذاری ریسک در اقتصاد جهانی تبدیل شده است. اثر این پدیده از سه مسیر اصلی منتقل می‌شود: افزایش هزینه حمل‌ونقل، نوسان در بازار انرژی و تشدید انتظارات در بازارهای مالی. در چنین شرایطی، حتی اظهارات سیاسی و روایت‌های متناسف نیز می‌توانند به اندازه تحولات میدانی بر اقتصاد جهانی اثرگذار باشند و آنچه مسیر بازارها را تعیین می‌کند، نه فقط واقعیت فیزیکی، بلکه ادراک از ریسک و آینده است.

موج تازه‌ای از افزایش قیمت‌ها را در سراسر جهان به به اندازه ناداعتمادی با اشاره به اینکه نگرانی دیگر به افزایش نقش سیاست در تصمیمات اقتصادی بازمی‌گردد، افزود. در سال‌های گذشته بسیاری از تحلیلگران معتقد بودند اقتصاد جهانی بیش از هر چیز توسط نیروهای بازار هدایت می‌شود، اما تحولات اخیر نشان داده‌اند که سیاست و ژئوپلیتیک بار دیگر به بازیگران اصلی اقتصاد بین‌الملل تبدیل شده‌اند. تصمیم‌های سیاسی، تحریم‌ها، مناقشات منطقه‌ای و رقابت قدرت‌های بزرگ اکتون می‌توانند مسیر سرمایه‌گذاری، تجارت و حتی نرخ تورم را تعیین کنند.وی گفت: در چنین شرایطی، جهان با نوعی پارادوکس اقتصادی روبه‌روست. از یک سو بانک‌های مرکزی برای مهار تورم ناچارند نرخ‌های بهره را بالا نگه دارند و از سوی دیگر همین اقدام‌ها می‌تواند رشد اقتصادی را محدود کند. به همین دلیل بسیاری از کشورها در تلاشند میان کنترل تورم و حفظ رشد اقتصادی تعادل برقرار کنند؛ هدفی که دستیابی به آن هر روز دشوارتر می‌شود.این استاد دانشگاه بیان‌داشت: واقعیت این است که اقتصاد جهانی وارد درحله‌ای شده که در آن نااطمینانی به یک ویژگی دائمی تبدیل شده است. اگر در دهه‌های گذشته مهم‌ترین دغدغه سیاست‌گذاران افزایش رشد و گسترش تجارت بود، امروز مدیریت ریسک، امنیت انرژی و تاباوری اقتصادی در مرکز توجه قرار گرفته است.سوی اضافه کرد:بر همین اساس، چشم‌انداز سال‌های پیش رو بیش از هر زمان دیگری به تحولات ژئوپلیتیکی وابسته خواهد بود. هرچه تنش‌ها طولانی‌تر شوند، احتمال تداوم رشد ضعیف، تورم بالا و بی‌ثباتی در بازارهای مالی افزایش خواهد یافت. اقتصاد جهانی هنوز از ظرفیت عبور از این چالش‌ها برخوردار است، اما مسیر پیش رو درگیر به همواری دهه‌های گذشته نخواهد بود.

بورس و بانک

در اقتصاد

دوشنبه ۱۱ خرداد ۱۴۰۵ه‍.ش•شماره۹۲۵

www.marzeghtesad.ir

▼ **جهش در پرداخت وام ودیعه؛ ۶۷۵۱**

مستاجر در ۲۰ روز تسهیلات گرفتند

عملکرد ۲۰ روز نخست پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن مستاجران پس از تصویب و ابلاغ سفقه‌های جدید این وام، از افزایش سرعت پرداخت تسهیلات ودیعه، به خانوارهای اجاره‌نشین خبر می‌دهد. به‌طوری که طی این مدت ۶۷۵۱ مستاجر وام گرفتند.

به گزارش وزارت راه و شهرسازی، براساس آمارهای سامانه طرح‌های حمایتی مسکن، در ۲۰ روز کاری اخیر (بازه زمانی ۱۷ اردیبهشت تا ۹ خرداد ۱۴۰۵)، تعداد ۶۷۵۱ فقره وام ودیعه مسکن به خانوارهای مستاجر کشور پرداخت شد.

ارزش کلی این تسهیلات، تاکنون یک هزار و ۴۷۰ میلیارد تومان برآورد می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد در راستای اجرای طرح‌های حمایت از خانوارهای مستاجر و به منظور افزایش توانمندی مالی آن‌ها در بازار اجاره هم‌زمان با نزدیک شدن به فصل جابه‌جایی‌ها، سرعت پرداخت این تسهیلات نیز افزایش یافته است.عملکرد ۱۷ بانک عامل پرداخت کننده این تسهیلات نشان می‌دهد، بانک ملت با پرداخت ۱۴۹۰ فقره، بانک صادرات ایران با پرداخت ۱۱۱۲ فقره و بانک تجارت با پرداخت ۱۰۱۸ فقره تسهیلات ودیعه مسکن، در مدت گفته شده (۲۰ روز کاری اخیر)، بهترین عملکرد را در میان سایر بانک‌های خود اختصاص داده‌اند.دی‌بهشت ماه سال جاری، با پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و تصویب هیات عالی بانک مرکزی، سقف کلی تسهیلات ودیعه مسکن از ۲۰۰ به ۳۰۰ همت افزایش یافت. همچنین سقف فردی این تسهیلات در شهر تهران به ۲۶۵ میلیون تومان، مراکز استان‌ها ۲۸۰ میلیون تومان، سایر شهرها ۱۸۵ میلیون تومان و روستاها به ۷۵ میلیون تومان، افزایش یافت.سال گذشته نیز افزون بر ۳۶۰ هزار فقره تسهیلات ودیعه مسکن مستاجران به ارزش کلی حدود ۷۰ همت پرداخت شد.

■.....■

اعتبار به جای پول؛ مسیر تازه حمایت

از تولید

در شرایطی که اقتصاد ایران هم‌زمان با محدودیت منابع بانکی، تنگنای اعتباری بنگاه‌ها و ضرورت مهار تورم روبه‌روست، سیاست «تأمین مالی بخش‌های اولویت‌دار» به عنوان یکی از راهبردهای جدید در دستور کار قرار گرفته است.

بر اساس این الگو، وزارتخانه‌های تخصصی پروژه‌های راهبردی و اولویت‌دار را به بانک مرکزی معرفی می‌کنند تا منابع محدود شبکه بانکی به‌صورت هدفمند به سمت تولید، سرمایه در گردش صنایع، امنیت غذایی، صادرات و سایر بخش‌های مولد هدایت شود که هدف آن تقویت رشد اقتصادی بدون ایجاد فشار تورمی جدید است.درباره چرایی این رویکرد، جدید در نظام بانکی، باید به این نکته توجه داشت که اقتصاد ایران در سال‌های اخیر با سو تورم مزمن و رشد بالای نقدینگی که ضرورت اعمال کنترل پولی و کنترل ترازنامه بانک‌ها را به سیاستی اجتناب‌ناپذیر تبدیل کرده و از سوی دیگر کمبود منابع مالی برای بنگاه‌های تولیدی که به‌ویژه در حوزه سرمایه در گردش، روند فعالیت بسیاری از واحدهای اقتصادی را با مشکل مواجه کرده است.در چنین شرایطی، سیاست «تأمین مالی بخش‌های اولویت‌دار» سه عنوان راهکاری برای ایجاد تعادل میان نیاز تولید به منابع مالی و ضرورت کنترل تورم پیشرفته است که در آن تلاش به جای افزایش گسترده حجم اعتبارات، تلاش می‌شود منابع موجود به سمت بخش‌هایی هدایت شود که بیشترین اثر را بر تولید، اشتغال، صادرات و ثبات بازار کالاها دارند.کارشناسان اقتصادی معتقدند یکی از مشکلات ساختاری نظام بانکی کشور در سال‌های گذشته، توزیع نامتوازن تسهیلات بوده است. بخش قابل توجهی از اعتبارات بانکی به فعالیت‌های غیرمولد یا کم‌اثر اختصاص یافته، در حالی که صنایع راهبردی، کشاورزی، فناوری و روبرو بوده‌اند.نتیجه این وضعیت، کاهش ظرفیت تولید، افزایش هزینه‌های بنگاه‌ها و در برخی موارد تشدید فشارهای تورمی ناشی از کمبود عرضه کالا بوده است.بر اساس الگوی پیشنهادی، وزارتخانه‌های تخصصی از جمله صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، نفت، بهداشت، نیرو و ارتباطات، مسئول شناسایی و معرفی پروژه‌ها و طرح‌های اولویت‌دار خواهند بود. این دستنگاه‌ها به دلیل دسترسی به اطلاعات تخصصی و شناخت دقیق از نیازهای هر بخش، می‌توانند پروژه‌هایی را معرفی کنند که تکمیل آنها آثار مستقیم بر افزایش تولید، کاهش واردات، توسعه صادرات یا رفع گلوگاه‌های زنجیره تأمین داشته باشد.

در این چارچوب، وزارتخانه‌ها وظیفه دارند از توجه فنی و اقتصادی طرح‌های معرفی‌شده اطمینان حاصل کنند و مسئولیت نظارت تخصصی بر روند اجرای پروژه‌ها را نیز بر عهده بگیرند. در مقابل، بانک مرکزی در جایگاه سیاست‌گذار، ناظر نظام بانکی، مسئول تدوین ضوابط اعتباری، هدایت منابع و نظارت بر نحوه تخصیص تسهیلات خواهد بود.یکی از محورهای اصلی این سیاست، هدایت سبند تسهیلات بانک‌هاست. بانک مرکزی تلاش می‌کند در کنار کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها، ترکیب تسهیلات اعطایی را نیز مدیریت کند تا بخش بیشتری از ظرفیت اعتباری شبکه بانکی به تأمین مالی صنایع و خدمات در گردش واحدهای تولیدی، صنایع پیش‌ران و بخش‌های دارای اولویت اختصاص یابد.موضوعی که در اظهارات اخیر رئیس کل بانک مرکزی نیز بر آن تأکید شده است.

روزنامه در اقتصاد

دوشنبه ۱۱ خرداد ۱۴۰۵شماره ۹۲۵
www.marzeghtesad.ir

حمله اسرائیل به انبار نفت تهران

منطقه‌ای به وسعت ایتالیا را آلوده کرد
طبق تحقیقات جدید، حملات اسرائیل به تأسیسات نفتی تهران در ماه مارس (اسفند ۱۴۰۴) که به آتش‌سوزی در این زیرساخت‌ها انجامید، ابری متشکل از گازهای سمی در منطقه‌ای تقریباً به وسعت کشور ایتالیا آزاد کرد.

به گزارش «لس آنجلس تایمز»،تحلیل ماهوارهای جدید حاکی از آن است که این آتش‌سوزی، حدود ۲۹ هزار و ۸۰۰ تن دی‌اکسید گوگرد آزاد کرده است، گازی خورنده که می‌تواند حرقه باران اسیدی باشد و افرادی که در مسیر حرکت آن قرار دارند را با آسیب‌های شدید تنفسی مواجه کند. پژوهشگران هشدار می‌دهند که این ابرهای آلاینده قادرند ظرف تنها چند ساعت صدها کیلومتر جابه‌جا شوند.

طبق مقالهٔ پژوهشگران چینی که در مجله علمی «Advances in Atmospheric Sciences» منتشر شده است، اندازه‌گیری‌های انجام‌شده توسط دو ماهواره مختلف نشان می‌دهد که این آتش‌سوزی‌ها حدود دو روز ادامه داشته و در مجموع حدود ۲۹۸ کیلوگرم دی‌اکسید گوگرد آزاد کرده‌اند که در منطقه‌ای به وسعت حدود ۱۱۵ هزار و ۸۳۰ مایل مربع (حدود ۳۰۰ هزار کیلومتر مربع) پراکنده شدند «بین ژنگ‌پینگ» نژادگانه اصلی این مطالعه و اسنادیاب دانشگاه «وهان» چین، در پاسخ کتبی به پرسش‌ها گفت: تحقیقات قبلی به طور معمول بر تصاویر جداگانه لحظه‌ای و ثابت از انتشار آلاینده‌ها در نزدیکی منبع تمرکز داشته‌اند. ردیابی پیوسته رویدادهای بزرگ برای هشدار زودهنگام به مناطقی که تحت‌الشعاع این آلودگی‌ها قرار می‌گیرند اهمیت حیاتی دارد.

دی‌اکسید گوگرد که به‌طور طبیعی در فوران‌های آتشفشانی نیز تولید می‌شود، به شدت التهاب‌آور و خورنده و یکی از عوامل اصلی ایجاد باران اسیدی است. استنشاق مقادیر زیاد آن در بازه‌های طولانی، تهدیدی جدی برای سلامت انسان و محیط‌زیست به شمار می‌رود. این ارزیابی جدید به نوعی مکمل مجموعه پژوهش‌هایی هستند که بر پایه داده‌های ماهواره‌ا، آثار زیست‌محیطی درگیری‌های کنونی در خاورمیانه را بررسی و بر ملا می‌کنند.

این مطالعه غلظت و انباشت دی‌اکسید گوگرد در جو زمین را نه از طریق اندازه‌گیری آلودگی در سطح زمین، بلکه از طریق دامه‌ای فضایی ردیابی کرده است. به گفته ژنگ‌پینگ، «این ارقام امکان مقایسه مستقیم این رویداد با حوادثی همچون فوران‌های آتشفشانی توسط با آتش‌سوزی‌های بزرگ بالایايشگاهی را فراهم می‌آورد پیامدهای جوی این حادثه هر چند موقت، اما چشمگیر بوده است.» وی اضافه کرد: به دلیل شرایط موجود، امکان انجام سنجش میدانی در محل وجود نداشت. اما ترکیب دی‌اکسید گوگرد با آب احتمالاً باعث بارش باران اسیدی شده و ریزقطرات نفت و دوده نیز خاک، پوشش گیاهی و منابع آب شیرین اطراف تهران را آلوده کرده‌اند.مقاله مذکور با اشاره به حمله رژیم صهیونیستی به انبار نفت شوران در ماه مارس، اضافه کرد که «این یافته‌ها با تصاویر منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی توسط شهروندان تهرانی در زمان وقوع حادثه همخوانی دارد.»

انقضای آماجگی عملیاتی تأسیسات

منطقه ۳ انتقال گاز

مدیر منطقه ۳ عملیات انتقال گاز ایران از اجرای موفقیت‌آمیز برنامه بازرسی‌های دوره‌ای و پایش فنی تجهیزات این منطقه با هدف تضمین پایداری جریان گاز خبر داده.به نقل از شرکت ملی گاز ایران، رضا آملی با تشریح اقدامهای انجام‌شده با هدف نگهداشت سرمایه‌های ملی بیان کرد: در ادامه برنامه‌های مستمر پایش فنی در منطقه ۳ عملیات انتقال گاز، عملیات بازرسی دوره‌ای یکی از تجهیزات راهبردی تأسیسات این منطقه با موفقیت انجام شد و افزود: این اقدام در جهت برنامه‌های زمان‌بندی‌شده پس از انجام بازرسی‌های کارشناسی و بازرینی‌های لازم، آماده بهره‌برداری است، تصریح کرد:اجرای دقیق بازرسی‌های دوره‌ای در بروز توقف‌ها ناخواسته جلوگیری کرده و نقش کلیدی در حفظ پایداری شبکه انتقال گاز کشور ایفا می‌کندامی در پایان گفت:صیانت از تجهیزات تأسیسات از اولویتهای اصلی منطقه ۳ عملیات انتقال گاز است که با تکیه بر دانش متخصصان داخلی و با هدف انتقال ایمن، پایدار و بدون وقفه انرژی به مبادی مصرف دنبال می‌شود.

بازبایی ۲ روزه تأسیسات انتقال منطقه ری با رشادت کارکنان عملیاتی

با اشاره به حمله دشمن به تأسیسات ری گفت: کمتر از ۷۲ ساعت مسیره‌های جایگزین انتقال فعال و انتقال فرآورده‌های مورد نیاز استان‌های هدف از سر گرفته شد. به نقل از وزارت نفت، علی احمدی‌پور مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، با اشاره به اقدام‌های این شرکت در حوزه انتقال فرآورده‌های نفتی در سال ۱۴۰۴ بیان کرد: روزهای پراسنل در وقوع دو جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و ۴۰روزه تلاش شد میزان انتقال فرآورده‌های نفتی در شبکه خطوط لوله کشور بالاترین حد ممکن حفظ شود. بخش مهمی از این اقدام‌ها نیز در حوزه اتصال نیروگاه‌ها به شبکه خطوط لوله انجام شد تا تأمین سوخت نیروگاه‌ها با پایداری بیشتری انجام شود.

گاز کشور در شرایط عادی ۲۹۷ میلیارد متر مکعب است، از این میزان، بخشی صرف صادرات و بخشی نیز برای برداشت‌های عملیاتی و مصرف تأسیسات استفاده می‌شود و در نهایت ۲۴۲ میلیارد متر مکعب وارد شبکه مصرف سراسری می‌شود. این در حالی است که نیاز مصرف داخلی کشور حدود ۲۸۵ میلیارد متر مکعب برآورد می‌شود. در چنین وضعی، مدیریت مصرف در کنار افزایش بهره‌وری، به یکی از ضروریات حوزه انرژی تبدیل شده است.

بزنین: ضرورت مدیریت مصرف در کنار افزایش تولید

در بخش بزنین نیز دولت بر همین منطق تأکید دارد. بر اساس آمارهای اعلام‌شده، تولید روزانه بزنین کشور حدود ۱۱۰ میلیون لیتر و مصرف روزانه حدود ۱۴۰ میلیون لیتر است. این فاصله نشان می‌دهد که در کنار تلاش برای تقویت ظرفیت تولید، مدیریت مصرف نیز باید به صورت جدی دنبال شود.

دولت معتقد است یکی از مهم‌ترین مزیت‌های مدل جدید این است که به جای انتقال مستقیم هزینه به مردم، صرفه‌جویی را به یک امتیاز اقتصادی تبدیل می‌کند. در واقع، خانوارها به جای آنکه با افزایش قیمت روبه‌رو شوند، می‌توانند با مدیریت مصرف خود از منافع مالی بهره‌مند شوند. این رویکرد در عین حال می‌تواند از فشار بر منابع ارزی کشور نیز بکاهد؛ زیرا هر میزان کاهش مصرف، نیاز به واردات سوخت را کمتر می‌کند.

همراهی مردم، محور اصلی برنامه

در برنامه جدید دولت، نقش مردم در مدیریت مصرف پررنگ است. بر اساس این دیدگاه، بخش مهمی از ناترازی انرژی از طریق اصلاح رفتار مصرفی قابل کنترل است؛ آن هم بدون اینکه اختلالی در زندگی روزمره خانوارها ایجاد شود. استفاده از سفرهای اشتراکی، کاهش سفرهای غیرضرور، خاموش کردن وسایل برقی غیرلازم و توجه به الگوی مصرف در خانه، از جمله اقداماتی است که می‌تواند در مجموع اثر قابل توجهی بر کاهش مصرف داشته باشد.

مزیت این نگاه آن است که بار اصلی مدیریت ناترازی را از مسیر مشارکت عمومی دنبال می‌کند، نه صرفاً از طریق ابزارهای محدودکننده. به بیان دیگر، دولت تلاش کرده به جای آنکه سیاست اصلاح مصرف را فقط با جریمه و فشار پیش ببرد، از سازوکارهای تشویقی استفاده کند تا هم همراهی اجتماعی افزایش یابد و هم نتیجه پایدارتر باشد.

حمایت از تولید،در کنار مدیریت مصرف

این سیاست فقط معطوف به بخش خانگی نیست. در بخش صنعت نیز رویکرد تشویقی دنبال خواهد شد تا واحدهای تولیدی با بهینه‌سازی مصرف انرژی، از هم بدون اینکه اختلالی در زندگی روزمره خانوارها ایجاد شود. استفاده از کاهش ناترازی انرژی فقط یک موضوع مصرفی نیست، بلکه مستقیماً با پایداری تولید، اشتغال و رشد اقتصادی هم ارتباط دارد. در همین چارچوب، برنامه دولت بر آن استست که با مدیریت مصرف و کاهش فشار بر شبکه، زمینه تأمین پایدارتر انرژی برای صنایع را نیز فراهم کند. این موضوع بویژه در مقطعی که مصرف بالا می‌رود، می‌تواند به جلوگیری از افت تولید و کاهش اختلال در فعالیت واحدهای صنعتی کمک کند.

رویکردی برای عبور کم‌هزینه‌تر از ناترازی

جمع‌بندی دولت این استست که در شرایط فعلی، بهترین مسیر برای مدیریت ناترازی انرژی، استفاده همزمان از افزایش بهره‌وری، بهینه‌سازی مصرف، همراهی مردم و مشوق‌های اقتصادی است. به همین دلیل، طرح پرداخت پاداش صرفه‌جویی به عنوان جایگزینی برای افزایش قیمت حامل‌های انرژی مطرح شده است.

این رویکرد از یک جهت حائز اهمیت است که تلاش می‌کند میان ضرورت مدیریت مصرف و حفظ ثبات معیشتی خانوارها تعادل برقرار کند. به عبارت دیگر، دولت در پی آن استس که بدون وارد کردن شوک قیمتی، زمینه اصلاح الگوی مصرف را فراهم کند و در عین حال، بخشی از منابعی را که ممکن است صرف واردات سوخت شود، از طریق صرفه‌جویی مدیریت کند. اگر این طرح به‌درستی اجرا شود، می‌تواند به الگویی برای همراه کردن سیاست‌های مدیریت انرژی تبدیل شود؛ الگویی که در آن صرفه‌جویی نه یک اجبار، بلکه یک انتخاب سودمند برای خانوارها و بنگاه‌ها خواهد بود.

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور با بیان اینکه توسعه انرژی‌های خورشیدی در دستور کار دولت چهاردهم است، گفت: در یک سال و نیم اخیر برنامه‌ریزی دقیقی برای توسعه انرژی‌های خورشیدی صورت گرفته است و انتظار می‌رود واحدهای صنعتی نیز در این مسیر گام بردارند.

علاءالدین رفیع‌زاده در افتتاح مرکز علمی- کاربردی کارخانه راشا کلمپین زنجان، افزود: اولویتهای دولت چهاردهم حرکت به سمت انرژی‌های پاک است، گفت: با توجه به عظمت مجموعه، تأکید ویژه‌ای بر لزوم برنامه‌ریزی

برای استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر (بویژه انرژی خورشیدی) است.

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور با اشاره به همسویی با سیاست‌های کلان انرژی‌های پاک اظهار داشت: از این مجموعه درخواست می‌شود به پوشش ملی تولید برق پاک بپیوندد. رفیع‌زاده در خصوص حمایت در حوزه زیرساخت برق نیز افزود: در صورت نیاز به کمک در حوزه تأمین انرژی و رفع چالش‌های مربوط به برق، مهندگنی‌های لازم با وزارت نیرو و مسئولان استانی برای تسهیل امور انجام خواهد شد وی با بیان اینکه این مجموعه صنعتی با ترکیب هوشمندانه «تولید سبز»، «هوشن کاربردی» و «مسئولیت اجتماعی»، الگویی موفق از صنعت پویا را ارائه داده است، خاطر نشان کرد: این واحد با حمایت‌های دولتی و تمرکز بر انرژی‌های پاک می‌تواند به یکی از قطب‌های پیشرو در صنعت استان زنجان تبدیل شود.

طرح هر مساله تفرقه انگیز بر خلاف منافع ملی است

انجام می‌شود و باید مدیریت مصرف را در دستور کار همه مردم کشور قرار بگیرد. دهقانی ناصرآبادی با اشاره به قیمت بالای پنل های خورشیدی، عنوان کرد: بخش عمده تجهیزات نیروگاهی از چین وارد می‌شود و به دلیل نوسانات ارزی و افزایش قیمت در تجهیزات، سرمایه گذاران با مشکل مواجه شده‌اند. لذا ضروری است دولت برنامه خود را در این باره برای برون رفت از شرایط خاص فعلی ارائه کند.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی درباره آخرین وضعیت پتروشیمی کازرون گفت: خوراک این پتروشیمی باید از گیسران تأمین شود که این موضوع سبب شده پتروشیمی کازرون هنوز به بهره برداری نرسد. البته جلسات متعددی با سرمایه گذاران برای رفع چالش‌های آن برگزار شده است.

✦ برای کاهش میزان مصرف بزنین باید سیاست‌های مدیریت مصرف در دستور قرار بگیرد

وی به موضوع گمانه‌زنی‌های برای افزایش قیمت بزنین اشاره کرد و یادآور شد: اکنون هزینه بزنین مصرفی از جیب مردم پرداخت می‌شود. یعنی از اعتبارات عمرانی کم می‌کنیم و در سال حدود ۱۰ میلیارد دلار بزنین وارد می‌کنیم اما افزایش قیمت بزنین نمی‌تواند باعث کاهش مصرف شود، بلکه باید سیاست‌های مدیریت مصرف را در دستور کار قرار دهیم.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در ادامه تأکید کرد: باید اجازه دهیم ماشین‌های کم مصرف وارد کشور شوند. چرا که پیش از این هم در چندین مرحله افزایش قیمت بزنین اجرا شد ولی این اقدام در کاهش مصرف تأثیرگذار نبود. از طرفی حدود ۱۱۰ میلیون لیتر تولید بزنین در داخل تولید می‌شود و تقریباً ۱۲۰ میلیون لیتر بزنین در ماه مصرف می‌کنیم. یعنی بین ۶ تا ۱۰ میلیون لیتر در ماه واردات بزنین داریم که برای این موضوع باید مدیریت مصرف را سرلوحه کار خود قرار دهیم.دهقانی ناصرآبادی با بیان اینکه برای ترمیم و بازسازی تأسیسات حوزه پالایشگاهی که در جنگ آسیب دیدند، زمان نیاز دارد، تصریح کرد: ما کمبودهایی در این حوزه داریم و ناچار هستیم از سایر منابع اعتباری این کمبود را جبران کنیم. بر همین اساس تنوع بخشی به سبد سوختی در برنامه هفتم پیش بینی شده تا کمبودها در عرصه بزنین را جبران کند. نماینده مردم کازرون در مجلس شورای اسلامی درباره آخرین وضعیت صادرات نفت، عنوان

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به حضور ۹۰ روزه مردم ایران در خیابانها که نشانه وحدت و همدلی است، گفت: در این فضا صحیح نیست که برخی از افرادی که صاحب تریبون هستند، اظهارات یا مطالبی را برخلاف منافع ملی بیان کنند، چراکه طرح هر مساله تفرقه‌انگیز برخلاف منافع ملی و منویات مقام معظم رهبری است.

غلامرضا دهقان ناصرآبادی، در نشست خبری درباره مدیریت ناترازی‌های انرژی کشور گفت: موضوع ناترازی مربوط به امروز یا دیروز نیست بلکه پیش از جنگ ۱۲ روزه با ناترازی انرژی مواجه بودیم و دو علت مهم ناترازی عدم ظرفیت تولید کافی و دیگری نحوه مصرف است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با وقوع جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان که بخش عمده‌ای از صنایع تولید انرژی و فازهای چندگانه عسولبه آسیب دیدند اما دولت برای جبران این مشکل اقداماتی انجام داد که یکی از آنها تاسیس نیروگاه های تجدید پذیر است.

دهقان ناصرآبادی با اشاره به اقدامات دولت برای ساخت نیروگاه خورشیدی، تصریح کرد: راستای بهینه سازی مصرف سوخت و طبق برنامه هفتم توسعه، مجلس به دولت تکلیف کرد هر چه سریع تر سازمان بهینه سازی انرژی تشکیل شود که این سازمان تشکیل شد.همچنین با پیگیری هایی که مجموعه وزارت نفت برای ترمیم و بازسازی صنایع گازی آسیب دیده در جنگ داشتند، عملیات بازسازی شروع شده و آوار برداری‌ها در حال انجام است. اهتمام وزارت نفت و نیرو سبب بازسازی بخش های آسیب دیده با استفاده از ظرفیت های داخلی شده است. نماینده مردم کازرون در مجلس شورای اسلامی با اشاره به حدود ۷۲ هزار مگاوات تولید برق در کشور عنوان کرد: حدود ۲۰ هزار مگاوات قبل از وقوع این جنگ‌ها ناترازی داشتیم. اما دولت مکلف شد انرژی های خورشیدی را توسعه دهد و وزارت نیرو به پای کار آمده است. با ایجاد نیروگاههای خورشیدی تا حدودی این ۲۰ هزار مگاوات ناترازی جبران شده است.

دهقان ناصرآبادی درباره اینکه ماینرهای استخراج رمز ارز مجاز و غیرمجاز عنوان کرد: برخی از مراکز مجوهای برای تولید رمز ارز دارند و ضوابطی از سوی شرکت برق برای آنان در نظر گرفته شده است. اما آنهايي که خارج از ضابطه فعالیت می‌کنند جریمه انگری شده و از طریق مراجع قضایی تحت تعقیب قرار می‌گیرند.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه رژیم حقوقی حاکم بر تنگه هرمز باید با هماهنگی ایران و عمان تعیین نشود، عنوان کرد: دنیا در جنگ اخیر به جایگاه ژئوپلیتیک تنگه هرمز پی برد، چرا که ۲۰ درصد از نفت، میعانات گازی و کودهای کشاورزی از تنگه هرمز صادر می‌شوند و باید این تنگه به عنوان یک ابزار و توان مضاعف برای دفاع از منافع ملی خود استفاده کنیم.

دهقان ناصرآبادی اضافه کرد: تنگه هرمز بین ما و کشور عمان به صورت مشترک است و بخش عمیق که قابل کنترلی است در حوزه عمان قرار دارد که با کشور عمان در حال مذاکره هستیم تا بتوانیم یک رژیم حقوقی ثابت برای آن حاکم شود و پس از آغاز به کار مجلس قطعا طرحی که در این باره در دستور کار است.

وی با اشاره به وضعیت میزان آب سدهای کشور تصریح کرد: با توجه به اینکه کشور در چند سال گرفتار خشکسالی بود، مناسبانه سدهای کشور با کمبود ذخایر مواجه شده‌اند و امروز حداکثر ظرفیت سدهای کشور کمتر از ۶۰ درصد ذخایر آبی است که وضعیت مناسبی در این حوزه نیست، بر همین اساس بیشترین تولید برق کشور از طریق نیرو گاه‌ها حرارتی با انرژی تجدید پذیر

پاداش صرفه‌جویی، جایگزین افزایش قیمت انرژی

لیلا جلیلووند – در ماه‌های اخیر همزمان با افزایش بحث‌ها درباره ناترازی انرژی، گمانه‌زنی‌هایی نیز درباره احتمال اصلاح قیمت حامل‌های انرژی مطرح شد.

خواهند کرد، رویکردی که می‌تواند هم به اصلاح الگوی مصرف کمک کند و هم فشار معیشتی جدیدی به جامعه وارد نکند.

✦ چرا دولت به سراغ مدل تشویقی رفته است؟

آنچه امروز در حوزه انرژی مورد توجه سیاست‌گذار قرار گرفته، شکاف میان تولید و مصرف در برخی حامل‌های انرژی است. دولت می‌گوید در چنین شرایطی باید همزمان دو هدف را دنبال کرد: از یک سو تأمین پایدار انرژی برای خانوارها و بخش تولید و از سوی دیگر، جلوگیری از تحمیل هزینه‌های تازه به مردم. به همین دلیل، استفاده از مشوق‌های اقتصادی به جای فشار قیمتی، به عنوان راهکاری متناسبتر در دستور کار قرار گرفته است.

به گفته رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی، تولید سالانه

توسعه انرژی‌های خورشیدی در دستور کار دولت چهاردهم است

وارداتی که ایران را صادر کننده می‌کند

آغاز جریان گاز روسیه در همان سال ۱۴۰۴ سخن گفت؛ نشانه‌ای از اینکه پروژه در مرحله تقاضم به مرحله عملیاتی نزدیک می‌شود.در همان اظهارات، توکلئ تصویری از وضعیت داخلی شبکه گاز ارائه داد که همزمان دشواری‌ها و اقدام‌های جبرانی را در بر می‌گرفت. ناترازی در اوج مصرف، رقمی بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون مترمکعب در روز برآورد شد، اما به‌موارات آن، ذخیره‌سازی بهتر سوخت مایع و تکمیل زود هنگام تعمیرات پالایشگاهی به عنوان دستاوردهای مدیریت یکپارچه وزارت نفت مطرح شد؛

روزنامه در اقتصاد

دفتر روزنامه

دوشنبه ۱۱ خرداد ماه۵۵۰۱۴۰۵شماره۹۲
www.marzeghtesad.ir

پیگیری تأمین مالی و تسریع اجرای هفت پروژه شاخص استان بوشهر

استاندار بوشهر گفت: تأمین مالی هفت پروژه شاخص این استان با استفاده از ظرفیت‌های ماده ۵۶ و ماده ۲ قانون الحاق در دستور کار قرار گرفته و با حضور دستگاه‌های اجرایی و بانک‌های عامل، تصمیم‌های لازم برای تسریع در اجرای آنها اتخاذ شد.

ارسان زارع شامگاه شنبه در نشست بررسی تأمین مالی پروژه‌های شاخص استان اظهار کرد: نشست بررسی تأمین مالی هفت پروژه شاخص این استان از محل ظرفیت ماده ۵۶ و ماده ۲ قانون الحاق با حضور معاون عمرانی استاندار، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، مدیران دستگاه‌های اجرایی و مدیران شعب بانک‌های ذریبط در استانداری برگزار شد و تصمیم‌های لازم برای پیشبرد این پروژه‌ها اتخاذ شد.

وی افزود: در این نشست، پروژه‌های شاخص استان بوشهر شامل بیمارستان مادر و کودک، بیمارستان ۱۷ شهریور بزرجان، سد دالکی، بزرگراه دالکی به کنار تخته‌گچ طرح فاضلاب شهری بوشهر و آبشیرین‌کن سیراف – جم مورد بررسی قرار گرفت و درباره نحوه تأمین مالی آنها بر اساس ظرفیت‌های قانونی، جمع‌بندی و تصمیم‌گیری شد.

استاندار بوشهر ادامه داد: هدف ما این است که با استفاده از ظرفیت‌های قانونی پیش‌بینی‌شده، روند تأمین منابع مالی این پروژه‌ها شفاف، زمان‌بندی‌شده و با مشارکت بانک‌های عامل و دستگاه‌های اجرایی دنبال شود تا اجرای طرح‌ها با سرعت بیشتری پیش برود.

زارع بیان کرد: مطابق ماده ۵۶ قانون الحاق، به منظور تسریع در عملیات اجرایی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و طرح‌های ملی استانی‌شده که آغاز شدند و از پیشرفت فیزیکی بیشتری برخوردارند، دستگاه‌های اجرایی می‌توانند پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به انعقاد قرارداد تسهیلات مالی با تأمین‌کنندگان منابع مالی از جمله بانک‌ها یا سازنده طرح، اشخاص حقیقی با حقوقی ایرانی، بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری مالی و پولی در قالب عقود اسلامی مندرج در قانون عملیات بانکی بدون ربا اقدام کنندوی گفت: در استان بوشهر نیز تلاش می‌کنیم با بهره‌گیری دقیق از این ظرفیت، تأمین مالی پروژه‌های اولویت‌دار با بودجه ملی‌شود و دستگاه‌های اجرایی و بانک‌های مربوطه در مسیر اجرای مصوبات همکاری لازم را داشته باشند.

صید غیرمجاز ماهی‌های مولد را از چرخه حیات خارج می‌کنند

رئیس اداره شیلات آستارا گفت: با صید غیرمجاز ماهی‌های مولد از چرخه حیات خارج می‌شوند؛ فراهم نشدن شرایط لازم برای تکثیر طبیعی ماهیان، تجدید نسل آنان را تهدید می‌کند.

میر آرمان واعظی با اشاره به کاهش کمبود مولد ماهیان در گفتوگو با خبرنگار اپرنا، اظهار کرد: متأسفانه رودخانه‌های حوزه غربی دریای خزر در منطقه ایران که مأمّن مهاجرت تولید مثل ماهیان هستند از اواخر زمستان و اوایل بهار یعنی در فصل مهاجرت تولید مثل ماهیان، شرایط لازم را برای حفاظت از ماهیان ندارند.

وی افزود: در این رودخانه‌ها صیادان با صید بی‌رویه و غیرمجاز مولدین را از چرخه حیات خارج می‌کنند که این عامل به کاهش تعداد مولدین نیز کمک می‌کند.علاوه بر صید غیرمجاز ماهیان، رواج صید دام گستر در طی سال‌های گذشته در کشورهای استقلال یافته و ایران باعث شد تا جمعیت جوان ماهیان خاویاری و غیره در دریا

و رودخانه ها در این نوع از دام ها گرفتار شده و ذخایر آنان نیز به شدت کاهش یابد.رئیس اداره شیلات شهرستان آستارا بیان اینکه کاهش ذخایر ماهیان به معنای کاهش تعداد مولدین است؛ فراهم شدن شرایط مناسب برای تولید مثل و تکثیر طبیعی ماهیان را به منظور حفظ گونه‌های بومی و ذخایر آنان ضروری برشمردوی گفت: با وجود صید ماهیان و توجه به این نکته که میزان بچه ماهیان راه‌سازی شده و تجدید کننده ذخایر ماهیان خاویاری و رودخانه ای خزر فقط منحصر به تکثیر مصنوعی است، اگر نتوانیم شرایط مناسب را در فصل تولید مثل و تکثیر طبیعی برای مهاجرت ماهیان در رودخانه ها به خصوص رودخانه ویرومونی و غیره را فراهم کنیم، نژادهای زنتیکی به تدریج از بین رفته و امکان انقراض نسل ماهیان خاویاری و حتی گونه‌های اقتصادی دریای خزر، آنان را تهدید می‌کند. به اعتقاد کارشناسان باید رودخانه ویرومونی و سایر رودخانه‌های موجود در شهرستان آستارا در فصل تکثیر و مهاجرت ماهیان به شکلی حفاظت شود تا کلیه ماهیان صید شده در این رودخانه در اختیار وی این کار باعث می‌شوند تا علاوه بر حفظ ذخایر ماهیان و مهاجرت بالا دست آنان، شرایط تخم‌ریزی طبیعی ماهیان فراهم گردد.همچنین بچه ماهیان پس از مرحله رشد به دریا مهاجرت کنند.

رئیس اداره شیلات آستارا هماهنگی و تعامل دستگاه های ذریبط در حفاظت از رودخانه ها را مهم ارزیابی و تصریح کرد: باید حفاظت از رودخانه ها به دلیل ورود سموم کشاورزی، بمپاژ آب برای کشاورزی، برداشت شن و ماسه، ورود آلودگی های زیست محیطی و فاضلاب به صورت منسجم و قانونمند انجام شود تا بتوانیم حداکثر بهره برداری از ذخایر ابزبان را داشته باشیم.

حال خوب این روزهای هامون

مر تفضی اکبری - در روزهایی که سال‌ها خشکسالی، گردوغبار، کاهش شدید منابع آب و افت سطح معیشت، چهره‌ای فرسوده بر دشت سیستان نشاند و تالاب بین‌المللی هامون را به یکی از نمادهای بحران زیست‌محیطی شرق ایران تبدیل کرد.

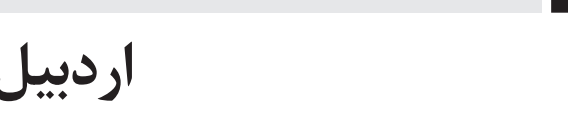
ورود ناگهانی سیلاب‌های ناشی از بارش‌های شدید در افغانستان، بار دیگر معادله‌ای متفاوت را در این منطقه رقم زد؛ معادله‌ای که هرچند کوتاهمدت، شکننده و وابسته به شرایط اقلیمی است، اما برای مردمی که سال‌ها با خشکی، مهاجرت معکوس، نابودی دامداری و فروپاشی تدریجی اقتصاد محلی زندگی کرده‌اند، معنای فراتر از یک خداداد طبیعی دارد و بنوعی بازگشت «شانه‌های زندگی» تلقی می‌شوداین سیلاب‌ها که از حوضه بالادست رودخانه هیرمند در افغانستان سرچشمه گرفته‌اند، پس از عبور از مرزها وارد دشت سیستان شده و در مسیر خود بخشی از بستر خشک و ترک‌خورده تالاب بین‌المللی هامون را دوباره مرطوب و در نقاطی محدود، آبگیری کرده‌اند. اتفاقی که نهنتها در سطح زیست‌محیطی، بلکه در سطح اجتماعی و روانی نیز اثر گذار بوده و باعث شده صیادان دامداران محلی پس از سال‌ها، بار دیگر قایق‌های خود را به آب بیندازند و در حاشیه تالاب، نشانه‌هایی از بازگشت فعالیت‌های معیشتی مشاهده شود بلکه به عنوان یک مسأله زیست‌محیطی و طبیعی کوه خواجه نیز از این جریان بی‌نصیب نمانده و بخش‌هایی از آن، هرچند بصورت محدود، تحت تأثیر ورود آب قرار گرفته است.موضوعی که برای مردم منطقه، یادآور روزهای است که هامون نه یک بستر خشک، بلکه یک پهنه آبی زنده و اثر گذار در اقتصاد و فرهنگ سیستان بود. با این حال، کارشناسان و ساکنان محلی تأکید دارند که این وضعیت، پیش از آنکه نشانه احیای پایدار باشد، یک «تنفس کوتاه» در دل یک بحران بلندمدت است؛ بحرانی که ریشه‌های آن نه فقط در تغییرات اقلیمی، بلکه در مدیریت فرامرزوی آب، حقبه‌های تاریخی و ساختارهای بالادستی منابع آبی نهفته است.در همین چارچوب، مسئولان استان سیستان و بلوچستان این جریان مقطعی آب را نتیجه مجموعه‌ای از گفتوگوها و ایزنی‌های مرزی با طرف افغانستانی می‌دانند؛ گفتوگوهایی که به گفته آنان در قالب نوعی «دیپلماسی محلی» شکل گرفته و توانسته به صورت موقت، جریان آب هیرمند را به سمت دشت سیستان هدایت کند. با وجود این واقعیت میدانی نشان می‌دهد که حجم آب ورودی همچنان فاصله قابل توجهی با نیاز اکولوژیک تالاب هامون

و تنها بخش‌هایی از این پهنه گسترده آبی را تحت تأثیر قرار داده است. از سوی دیگر، زندگی مردم منطقه که سال‌ها تحت فشار خشکسالی شدید قرار داشته، با همین جریان محدود نیز دستخوش تغییر شده است؛ تغییری که خود را در بازگشت نسبی امید، بهبود موقت پوشش گیاهی، کاهش مقطعی گردوغبار و رونق محدود فعالیت‌های دامداری و صیادی نشان می‌دهد. با این حال، این تغییرات بقدری شکننده هستند که هرگونه توقف جریان آب می‌تواند بار دیگر منطقه را به وضعیت پیشین بازگرداند. در چنین شرایطی، آنچه در هامون رخ داده بیش از آنکه یک احیای کامل باشد، یک «یادآوری» است؛ یادآوری این واقعیت که حیات در سیستان همچنان به جریان آب وابسته است و هر تغییر در مسیر هیرمند، می‌تواند سرنوشت یک پهنه وسیع جغرافیایی و جمعیتی را دگرگون کند. همین موضوع باعث شده بار دیگر مسأله حقبه تالاب هامون، نه فقط به عنوان یک مطالبه محلی، بلکه به عنوان یک مسأله زیست‌محیطی و حتی امنیتی در سطح منطقه‌ای مورد توجه قرار گیرد.

«دیپلماسی محلی» جریان آب رودخانه هیرمند را پایدار کرد
«عطالله اکبری» معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار سیستان و بلوچستان با اشاره به شکل‌گیری جریان آب در رودخانه هیرمند و ورود آن به منطقه سیستان اظهار کرد: «با بهره‌گیری از دیپلماسی محلی و گفت‌وآم مرزی با مسئولان ولایت نیمروز افغانستان، جریان پایدار آب از رودخانه هیرمند به منطقه سیستان برقرار شده و با مدیریت عادلانه، ورود آب به محدوده تاریخی کوه خواجه ادامه می‌یابد تا با تغذیه چاهک‌ها و زمین‌های زراعی، گامی برای جبران خشکسالی‌های شرق کشور برداشته شود.»

اکبری افزود: «در حوزه تأمین آب، تجربهای موفق در قالب یک گفت‌وآم محلی پشت‌سر گذاشتیم که به دیپلماسی مرزی با کشور دوست و برادر افغانستان تبدیل شد. این دستاورد کهظنیر باید تقویت و ادامه یابد، زیر پیوندهای معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با اشاره به وضعیت مراکز درمانی و بهداشتی گفت: سیستم درمان کشور با کمبود ۶ هزار پزشک متخصص مواجه است. سجاد رضوی اظهار داشت: اجرای برنامه‌هایی مانند پزشک خانواده و نظام ارجاع در مناطق محروم، با وجود نیاز به امکانات و نیروی انسانی در دستور کار قرار دارد. وی بیان کرد: تأخیر طولانی مدت در پرداخت به پزشکان، که در برخی استان‌های کشور، ۹ یا ۱۰ ماه گزارش شده است، سبب شده متخصصان تمایل کمتری به حضور در مناطق محروم داشته باشند. معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با بیان اینکه امکانات فیزیکی و جغرافیایی در مناطق کمتربرخوردار مناسب نیست عنوان کرد: نیازمند توجه ویژه و بودجه جداگانه برای به‌روزرسانی پراخت‌ها به کادر درمان در مناطق محروم هستیم تا بتواند نیروهای متخصص را در حضور و خدمت در این نقاط تشویق کنیم.

رضوی ابراز داشت: همچنین محدودیت شدید منابع ارزی و تورم خرید تجهیزات سرمایی را برای بیمارستان‌ها در برخی نقاط کشور را دشوار ساخته است.وی گفت: در حالی که سال‌های گذشته با بودجه مشخصی امکان خرید صدها دستگاه سنگین فراهم بود، اکنون با همان بودجه تنها قادر به خرید چند دستگاه هستیم.

کشور با کمبود ۶ هزار پزشک متخصص مواجه است

استان اردبیل با استفاده از گمرک مرزی و شبانه روزی بیلوسور، منطقه آزاد تجاری، صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی می‌تواند در اجرای دستور رئیس‌جمهور مبنی بر استفاده حداکتری از ظرفیت‌های مرزی برای واردات کالاهای اساسی و دارو و توسعه مسیرهای تجاری جایگزین نقش بندر خشک را ایفا کند و در تثبیت بازار داخلی و تقویت تجارت با کشورهای همسایه فعال‌تر باشد. دکتر مسعود پزشکیان در جلسه هماهنگی تسریع در تأمین کالاهای اساسی، دارو و مدیریت مسیرهای جایگزین واردات، بر بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت بندار شمالی کشور، توسعه کردیوهای جایگزین تجاری و استفاده از حسن همجواری با کشورهای همسایه از جمله جمهوری آذربایجان تأکید کرده است.این دستور، برای استان‌های مرزی نه فقط یک توصیه اجرایی، بلکه نقشه راه فعال‌سازی همه‌جانبه اقتصاد مرزی، تسهیل واردات، تقویت صادرات و کاهش موانع حاکم بر زنجیره تأمین داخلی به شمار می‌رود.

استان مرزی اردبیل در این چارچوب از موقعیتی ممتاز برخوردار است و مرز بیلوسور به‌عنوان یکی از دروازه‌های مهم مبادلات تجاری ایران و جمهوری آذربایجان شناخته می‌شود و این گذرگاه هم در صادرات کالاهای تولیدی استان نقش اساسی دارد و هم در واردات کالاهای مورد نیاز کشور ظرفیت قابل توجهی برای ایفای نقش سریع، ایمن و مقرون‌ب‌صرفه دارد.

این مرز نه فقط یک مسیر عبور و مرور بلکه بخشی از زیرساخت راهبردی اقتصاد منطقه‌ای استان و شمال غرب کشور است که در صورت پشتیبانی مناسب، می‌تواند به محور تأمین کالاهای و اقلام اساسی در شرایط حساس نیز تبدیل شود. استان اردبیل در سال‌های گذشته بارها از زبان مسئولان استانی و ملی به‌عنوان استانی با ظرفیت ویژه در تجارت مرزی مورد توجه قرار گرفته است و نزدیکی جغرافیایی به بازارهای قفقاز، دسترسی به مسیرهای ترانزیتی شمالی، پیوندهای تجاری دیرینه با جمهوری آذربایجان و توان تولید محصولات کشاورزی، صنایع غذایی، مصالح ساختمانی و غیره صنایع کوچک و متوسط، مجموعه‌ای از مزیت‌ها را پدید آورده که می‌تواند این استان را از یک گذرگاه صرف به یک بازیگر فعال در اقتصاد مرزی کشور ارتقا دهد.

تحقق ۸۰ میلیون دلار صادرات

استاندار اردبیل با اشاره تحقق ۸۰ میلیون دلار صادرات از گمرکات استان در سال گذشته، بر نقش آفرینی این منطقه به‌عنوان یکی از محورهای کلیدی توسعه و تجارت در شمال‌غرب کشور تأکید کرده و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مرزی را از اولویت برنامه‌ها برای جهش اقتصادی اعلام کرده است.در همین مسیر، منطقه آزاد اردبیل هم به عنوان یکی از پیشران‌های اقتصاد استان،

منطقه ویژه اقتصادی گرمسار با وجود چالش‌هایی مانند کمبود آب و مشکلات تأمین نقدینگی صنایع، اکنون با حمایت‌های استانی و ملی در مسیر تثبیت جایگاه خود به عنوان قطب صنعتی، لجستیکی و تجاری قرار گرفته؛ مسیری که با توسعه زیرساخت‌ها، ارتقای گمرک و اجرای مشوق‌های اقتصادی شتاب گرفته است. منطقه ویژه اقتصادی گرمسار طی سال‌های اخیر به یکی از محورهای اصلی برنامه‌ریزی اقتصادی در غرب استان سمنان تبدیل شده است. منطقه‌ای که به دلیل قرار گرفتن در مسیر کردیوهای ارتباطی کشور، دسترسی به شبکه ریلی، نزدیکی به تهران و ظرفیت‌های صنعتی، مورد توجه سرمایه‌گذاران و برنامه‌ریزان اقتصادی قرار گرفته است.این منطقه اکنون در شرایطی وارد مرحله تازه‌ای از توسعه شده که تکمیل زیرساخت‌ها، جذب سرمایه‌گذار، رفع موانع تولید و ایجاد مشوق‌های اقتصادی در دستور کار قرار دارد. پیگیری برای ایجاد بندر خشک و هاب لجستیکی از مهم‌ترین طرح‌هایی است که در دست اقدام است. منطقه ویژه اقتصادی گرمسار را از زنجیره حمل‌ونقل و تجارت کشور تقویت کند.در کنار مزیت‌ها جغرافیایی، چالش‌هایی نظیر تأمین آب، مشکلات نقدینگی صنایع

«دیپلماسی محلی» جریان آب رودخانه هیرمند را پایدار کرد
«عطالله اکبری» معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار سیستان و بلوچستان با اشاره به شکل‌گیری جریان آب در رودخانه هیرمند و ورود آن به منطقه سیستان اظهار کرد: «با بهره‌گیری از دیپلماسی محلی و گفت‌وآم مرزی با مسئولان ولایت نیمروز افغانستان، جریان پایدار آب از رودخانه هیرمند به منطقه سیستان برقرار شده و با مدیریت عادلانه، ورود آب به محدوده تاریخی کوه خواجه ادامه می‌یابد تا با تغذیه چاهک‌ها و زمین‌های زراعی، گامی برای جبران خشکسالی‌های شرق کشور برداشته شود.»

اکبری افزود: «در حوزه تأمین آب، تجربهای موفق در قالب یک گفت‌وآم محلی پشت‌سر گذاشتیم که به دیپلماسی مرزی با کشور دوست و برادر افغانستان تبدیل شد. این دستاورد کهظنیر باید تقویت و ادامه یابد، زیر پیوندهای معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با اشاره به وضعیت مراکز درمانی و بهداشتی گفت: سیستم درمان کشور با کمبود ۶ هزار پزشک متخصص مواجه است. سجاد رضوی اظهار داشت: اجرای برنامه‌هایی مانند پزشک خانواده و نظام ارجاع در مناطق محروم، با وجود نیاز به امکانات و نیروی انسانی در دستور کار قرار دارد. وی بیان کرد: تأخیر طولانی مدت در پرداخت به پزشکان، که در برخی استان‌های کشور، ۹ یا ۱۰ ماه گزارش شده است، سبب شده متخصصان تمایل کمتری به حضور در مناطق محروم داشته باشند. معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با بیان اینکه امکانات فیزیکی و جغرافیایی در مناطق کمتربرخوردار مناسب نیست عنوان کرد: نیازمند توجه ویژه و بودجه جداگانه برای به‌روزرسانی پراخت‌ها به کادر درمان در مناطق محروم هستیم تا بتواند نیروهای متخصص را در حضور و خدمت در این نقاط تشویق کنیم.

رضوی ابراز داشت: همچنین محدودیت شدید منابع ارزی و تورم خرید تجهیزات سرمایی را برای بیمارستان‌ها در برخی نقاط کشور را دشوار ساخته است.وی گفت: در حالی که سال‌های گذشته با بودجه مشخصی امکان خرید صدها دستگاه سنگین فراهم بود، اکنون با همان بودجه تنها قادر به خرید چند دستگاه هستیم.

عمیق اجتماعی و دینی میان دو ملت، به‌ویژه در دوران جنگ تحمیلی، اثبات شده است.» وی با اشاره به روند مذاکرات انجام‌شده میان دو طرف گفت: «از اواخر سال گذشته تا اواسط امسال، مذاکرات موقتی با مسئولان ولایت نیمروز در افغانستان آغاز شد. با توجه به نگاه مثبت طرف افغانستانی از ابتدای امسال شاهد ورود آب به سیستان بودیم.»

معاون استاندار ادامه داد: «پس از سفر استاندار به ولایت نیمروز و تأکید مسئولان محلی مبنی بر اینکه اگر یک قطره آب در افغانستان باقی بماند، متعلق به مردم سیستان است، جریان آب همچنان به‌صورت مداوم ادامه یافته است.»

این مقام مسئول درباره وضعیت کنونی منابع آبی منطقه اظهار کرد: «میزان کنونی آب ورودی پاسخگوی خشکسالی‌های عمیق سال‌های گذشته نیست، اما گفت‌وگوهای محلی و نگاه جدید برادران افغانستانی، افق روشنی برای تداوم جریان آب در سال‌های آینده ترسیم کرده است. امیدواریم این تحول به پایان خشکسالی در شرق کشور منجر شود.»

اکبری همچنین با اشاره به مدیریت منابع آب در استان گفت: «روانه دو تا سه نشست در سطح عالی استان برای مدیریت بهینه آب بر گزار می‌شود. راهبرد استان، ذخیره‌سازی در چاب‌نیمه‌ها و تأمین آب آشامیدنی شهرهای زاهدان و منطقه سیستان به هر قیمت ممکن است.»

وی در ادامه درباره وضعیت توزیع آب در منطقه توضیح داد: «هم‌اکنون آب وارد کانال‌ها شده و فضای منطقه را متحول کرده است. بخشی از آب به رودخانه سیستان و بخشی به سمت پریان مشترک و رودخانه‌های شیردل و گل‌رود هدایت می‌شود و نگرانی از بابت مدیریت آب در حوزه شهرستان هیرمند وجود ندارد.»

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار سیستان و بلوچستان درباره مسیر هدایت آب به مناطق مختلف افزود: «جریان آب به سمت منطقه کوه خواجه مدیریت می‌شود. پس از آبگیری اولیه، این آب در سدد سیستان ذخیره و سپس به کانال یک و دو هدایت خواهد شد تا حوزه شهرستان‌های زابل و هامون را پوشش دهد.»

وی همچنین درباره مدت زمان تداوم این جریان گفت: «این جریان به مدت دو تا سه هفته آینده به‌صورت مداوم ادامه می‌یابد و پیش‌بینی می‌شود حدود ۲۰ مترمکعب در ثانیه آب به سمت شهرستان هامون و شهر زابل مدیریت شود که موجب آبگیری منطقه کوه خواجه، تقویت باغ‌ها و کشتزارها و بهبود چاهک‌های کشاورزی می‌شود.»

اکبری تأکید کرد: «با وجود محدودیت مقدار آب ورودی به دشت سیستان، اولویت اصلی آبگیری چاب‌نیمه‌است و هم‌زمان تلاش می‌کنیم از آبی که خارج از حوضه چاب‌نیمه‌ها در حرکت است، حداکثر بهره‌وری را داشته باشیم. مردم شهرستان‌های منطقه اطمینان داشته باشند که توزیع آب ورودی به سیستان روانه و از نزدیک در حال مدیریت بوده و جای هیچ نگرانی وجود ندارد.»

نقشی تعیین‌کننده در تقویت تجارت خارجی، جذب سرمایه‌گذاری و تسهیل صادرات و واردات خواهد داشت و کارشناسان اقتصادی معتقدند اگر پیوند میان منطقه آزاد، مرز بیلوسور، شبکه حمل و نقل و گمرکات استان به‌درستی شکل گیرد، اردبیل می‌تواند به هاب مبادلات مرزی شمال‌غرب کشور تبدیل شود.

دستور رئیس‌جمهور درباره شناسایی سریع کشورهای مبدأ تأمین کالا و جلوگیری از پرآکنده‌کاری برای استان‌های مرزی معنای ویژه‌ای دارد و در استانی مرزی مانند اردبیل، این راهبرد می‌تواند به معنای فعال‌تر شدن کارگروه‌های تخصصی، هماهنگی دستگاه‌های اجرایی، اتاق بازرگانی، گمرک، مرزبانی، نهادهای حمل و نقل و بخش خصوصی باشد که اگر به‌صورت منسجم پیش برود، مسیر واردات و صادرات را کوتاه‌تر، کم‌هزینه‌تر و مطمئن‌تر خواهد کرد.

گمرک مرزی بیله سوار مغان

تجربه‌نشان داده که اقتصاد مرزی فقط در گرو باز بودن مرز نیست؛ بلکه به کیفیت زیرساخت‌ها، سرعت تشریفات گمرکی، امکانات لجستیکی، انبارداری، حمل و نقل، خدمات بانکی و بیمه‌ای و اثت تصمیم‌گیری وابسته است.

از این رو، اردبیل برای بهره‌گیری کامل از فرصت‌های مرزی خود، بیش از هر چیز به تکمیل زنجیره پشتیبان تجارت نیاز دارد و باید این زنجیره از مرز بیلوسور آغاز شود و تا منطقه آزاد، شهرک‌های صنعتی، مراکز تولید و بازارهای داخلی امتداد یابد.

راهبرد رئیس‌جمهور، برای اردبیل فرصتی است تا توان مرزی خود را در خدمت هدف ملی قرار دهد و مرز فعال، مسیر امن، دسترسی سریع و امکان تعامل اقتصادی با همسایگان می‌تواند

فاصله کوتاه منطقه ویژه اقتصادی گرمسار تا شاهراه تجارت و تولید

اطلاع‌رسانی خواهد شد. وی با اشاره به روند رو به رشد منطقه ویژه اقتصادی گرمسار، تأکید کرد: تصویب هاب لجستیکی و بندر خشک منطقه، ارتقای گمرک و پیگیری معافیت مالیاتی صنایع مستقر از جمله اقداماتی است که در مسیر توسعه این منطقه دنبال می‌شود.

نماینده گرمسار و آرادان در مجلس افزود: این اقدامات در سایه وحدت و همکاری میان مجموعه مدیریتی استان سمنان، سازمان آیدرو و مدیران منطقه ویژه اقتصادی رقم خورده و زمینه‌ساز اتفاقات مثبت برای غرب استان سمنان شده است.

وی گفت: منطقه ویژه اقتصادی گرمسار در حال تبدیل شدن به مجموعه‌ای متفاوت در حوزه صنعت و تولید استان سمنان است و توسعه آن باید متناسب با محدودیت‌های محیط زیستی، ظرفیت‌های جغرافیایی و دسترسی‌های ارتباطی دنبال شودوی ادامه داد: دسترسی به راه‌آهن، نزدیکی به فرودگاه‌ها و قرار گرفتن در مرکز مسیر اقتصادی کشور از مزیت‌های مهم منطقه ویژه اقتصادی گرمسار است که می‌تواند زمینه جذب سرمایه‌گذاران را فراهم کند

سپاهان نباید به لیگ قهرمانان آسیا برود

عرفان حمیدی – باشگاه پرسپولیس همچنان روی مواضع خود مبنی بر اینکه اعلام نمایندگان آسیایی باید بر اساس عدالت باشد بافشاری کرده و اقدامات تازه‌ای برای راهیابی به رقابت‌های قاره‌ای انجام داده است.

چند روز قبل و بعد از اینکه گفته شد فدراسیون فوتبال سه تیم اول جدول فعلی را به ای اف سی معرفی خواهد کرد، پیمان حدادی مدیرعامل باشگاه پرسپولیس در مصاحبه‌ای با تأکید بر اینکه «هیدوارم نمایندگان ایران براساس جدول پایانی و پس از ۳۰ هفته معرفی نشوند» گفت: «ما هم می‌گوییم استقلال نباید معرفی

هشدارهای جدی پیش از جام جهانی

تیم ملی فوتبال ایران، پس از اینکه دورانی را دور از میدان‌های رقابتی سپری کرد، در دیداری دوستانه به‌مصاف تیم ملی گامبیا رفت. این مسابقه که با هدف آمادگی برای رویدادهای پیش‌رو برگزار شد، نکات قابل تأملی را برای کادرفنی و هواداران به همراه داشت. نخست این دیدار بازتاب‌دهنده تمای انتظاراتی بود که از یک بازی تدارکاتی با تیم‌های رده پایین‌تر می‌رود؛ ریتمی کند، ناهماهنگی‌های آشکار در حرکات بازیکنان و فقدان تلاقیات در خط میانی. تیم ملی در ۴۵ دقیقه ابتدایی نه توانست خط حمله خود را فعال کند و نه بافتی منسجم در میانه میدان به نمایش بگذارد. فقدان وینگرهای نفوذی، هافبک میانی خلاق و مهاجم نوکی

که بتواند دروازه حریف را به‌طور جدی تهدید کند، منجر به یک بازی تیمی ناموفق شد.

اما فوتبال، ورزشی است که گاهی اوقات با تغییرات و جابه‌جایی‌های ساده، روحی تازه به خود می‌گیرد. نیمه دوم این دیدار، شاهد تحولی چشمگیر بود. نکته قابل توجه اینجاست که هر دو گل به ثمر رسیده توسط تیم ملی، حاصل کار تیمی، پاس‌های عرضی دقیق و کاتیک‌های هوشمندانه بود. این موضوع بارقه‌های امید را در دل کارشناسان و هواداران روشن می‌کند و نشان می‌دهد که تیم، توانایی اجرای الگوهای تاکتیکی مدون را داراست. این ظرفیت در صورت تقویت و پایداری می‌تواند در مسابقات آتی بسیار حائز اهمیت باشد. با این حال، نمی‌توان از کنار یک مسأله حیاتی به سادگی گذشت، مشکل اساسی تیم در این دیدار، بیش از آنکه در خط دفاعی باشد، در دفاع تیمی نمایان بود. زمانی که گامبیا صاحب توپ می‌شد، هافبک‌های ما در بستن فضاها و جمع شدن بموقع دچار ضعف بودند. این نقص، به حریف اجازه می‌داد تا با سهولت نسبی، پشت سر هافبک‌ها صاحب توپ شده و در دروازه ایران نزدیک شود. این ضعف تاکتیکی، به‌خصوص در جام جهانی، می‌تواند عواقب جافعباری داشته باشد. بازیکنان تکنیکی و سرعتی تیم‌های حریف در انتظار چنین روزنه‌هایی هستند تا با نفوذ به عمق دفاع، کار را برای مدافعان ایرانی دشوار کنند. نکته عجیب‌تر، عملکرد دو هافبک میانی تیم بود که به‌جای بازی در عمق و اتصال خطوط، بیشتر به حرکتهای عرضی تمایل داشتند و با یک پاس طولی ساده از سوی حریف به‌راحتی از جریان بازی خارج می‌شدند. این امر بیانگر یک هشدار تاکتیکی جدی است. خط هافبک تیم ملی هنوز هم یک معمای بزرگ حل نشده دارد و کادرفنی تاکنون استراتژی مشخصی برای چیدمان و نقش این خط در جام جهانی ارائه نکرده است. بالاکتیفی در مورد استفاده از آرایش‌های ۴–۳–۲–۱، ۴–۳–۲، ۴–۳–۱ و پیش‌افزایش می‌تواند در رونق‌یابی و عزت‌اللهی به‌جای اینکه در عمق بازی کند، مثل یک وینگر در عرض حضور داشتند و این موضوع باعث از دست دادن جنگ‌های میانه میدان می‌شد. لازم به ذکر است که تیم ملی گامبیا در این دیدار با غیبت چند بازیکن کلیدی خود به میدان آمده بود. آنها تیمی منسجم و با سرعت انتقال توپ بالا بودند اما برای محک واقعی تیم ملی در بازی‌های آتی نیاز مبرمی به تجربه فشار بیشتر و رویارویی با حریفان قدرتمندتر وجود دارد. تنها در چنین شرایطی است که می‌توان بوضوح مشاهده کرد که آیا نقص‌های دفاع تیمی برطرف خواهد شد یا اینکه زخم کهنه ناهماهنگی‌ها، جام جهانی را نیز برای تیم ملی ایران تلخ خواهد کرد.

❖ چرا پرسپولیس مخالف است؟

در حال حاضر بر اساس نظر اولیه فدراسیون فوتبال، سه تیم بالای جدول در پایان هفته بیست و سوم به عنوان نماینده ایران معرفی خواهند شد. استقلال، تراکتور و سپاهان، با این حال پرسپولیس معتقد است با توجه به اینکه هنوز ۷ بازی باقی مانده و همچنین این تیم در نیم‌فصل صدرنشین بوده، بنابراین حذف این تیم از نمایندگان آسیایی عادلانه نیست.

برخی کارشناسان حقوقی نیز هم‌راستا با ادعای پرسپولیس معتقدند اعلام نمایندگان آسیایی بر اساس جدول فریز شده عادلانه نیست چرا که باشگاه‌ها در شرایط برابر و عادلانه حائز کسب سهمیه برای حضور در رقابت‌های لیگ نخبگان و سطح یک رقابت نکرده‌اند. واقعیت اینکه هر تصمیمی که منجر به ایجاد تبعیض، ابهام یا خدشه به حقوق مشروع باشگاه‌ها شود، می‌تواند زمینه‌ساز اختلافات حقوقی و کاهش اعتماد عمومی به فرایندهای تصمیم‌گیری در فوتبال کشور گردد.

کارشناسان حقوقی معتقدند تعیین سهمیه‌های آسیایی باید بر پایه معیارهای روشن، ثابت و قابل پیش‌بینی صورت گیرد؛ نه تصمیماتی که پس از شکل‌گیری نتایج مسابقات اتخاذ می‌شوند، زیرا امکان ایجاد تردید نسبت به عدالت رقابت‌ها را فراهم می‌کند

❖ امیدواری دوباره

در حالی که طی روزهای اخیر عنوان شده سه تیم استقلال، سپاهان و تراکتور به‌عنوان نمایندگان فوتبال ایران برای حضور در رقابت‌های آسیایی فصل آینده معرفی شده‌اند اما پیگیری‌ها نشان می‌دهد هنوز پرونده نمایندگان ایران به‌صورت کامل بسته نشده‌است. یکی از مسئولان باشگاه پرسپولیس در گفت‌وگوی اعلام کرد که از سوی فدراسیون فوتبال، نام ۶ باشگاه ایرانی برای بررسی شرایط حضور در مسابقات آسیایی به کنفدراسیون فوتبال آسیا ارسال شده و قرار است در نهایت ۳ تیم از بین این ۶ باشگاه مجوز حضور در رقابت‌ها را دریافت کنند. این مقام مسئول تأکید کرد که پرسپولیس همچنان امیدوار است شرایط برای حضور این تیم در مسابقات آسیایی فراهم شود و هنوز هیچ ابلاغ قطعی و نهایی در برار حذف این باشگاه از فهرست نمایندگان ایران صورت نگرفته است. این مقام باشگاه پرسپولیس افزود که همچنین قرار است طی روزهای آینده جلسه‌ای وینباری بین مسئولان فدراسیون فوتبال ایران و کنفدراسیون فوتبال آسیا برگزار شود تا در صورت امکان، AFC فرصت بیشتری تا اواخر مردادماه برای معرفی نهایی نمایندگان ایران در نظر بگیرد. بر همین اساس گفته می‌شود تصمیم‌گیری نهایی درباره سهمیه‌های فوتبال ایران و نمایندگان حاضر در مسابقات آسیایی، احتمالاً در هفته پیش رو مشخص خواهد شد؛ موضوعی که می‌تواند معادلات فوتبال ایران برای فصل آینده را دستخوش تغییرات اساسی کند.

❖ شکایت از سپاهان

باشگاه پرسپولیس که برای کسب سهمیه لیگ قهرمانان آسیا ۲، رقیب سپاهان در جدول رده‌بندی محسوب می‌شود، نلمه‌ای به کنفدراسیون فوتبال آسیا ارسال و در خصوص روند عدم کسب مجوز حرفه‌ای باشگاه سپاهان توضیحاتی را ارائه کرده است. طبق پیگیری‌ها، باشگاه پرسپولیس اعتقاد دارد سپاهانی‌ها در زمان مقرر اعلام شده از سوی AFC مدارک خود را بارگذاری نکرده‌اند و با وجود ارسال پرونده به کمیته استیناف، نمی‌توانند مدرک جدیدی را به پرونده خود اضافه کنند و هرگونه ادعای فرصت مجدد به سپاهان، تخلف محسوب می‌شود. شنیده می‌شود در صورتی که کمیته استیناف، مجوز حرفه‌ای باشگاه سپاهان را صادر کند، باشگاه پرسپولیس با ارائه مستندات به AFC شکایت خواهد کرد.

این در حالی است که گفته می‌شود باشگاه پرسپولیس از فدراسیون فوتبال هم شکایت کرده که هنوز تأیید نشده است.

باید از کادر فنی تیم ملی پرسید معیار دعوت علی جهان به تیم ملی چیست؟

علیرضا جهانبخش وینگر کهنه کار تیم ملی مدت‌هاست از فرم مطلوب فاصله گرفته. ستاره ای که مدت‌هاست سوسو می زند و از روزهای اوج فاصله گرفته است. با این وجود او در تمامی سالهای اخیر سهمیه ای ثابت و دست نخورده در اردوی تیم ملی داشته و امیر قلعه نویی بی اعتنا به شرایط این بازیکن و افت قابل ملاحظه اش وی را دعوت کرده. حتی در روزهایی که علی جهان تپم نداشت، باز هم پای ثابت اردوها بود و همین انتقادات فراوانی را همراه داشت.مطلبی انتظار جهانبخش در آخرین اردوی تیم ملی برای جام جهانی جزو دعوت شده ها بود تا سهمیه اش دست نخورده باقی بماند اما وضعیت او به اندازه ای نومیذکننده است که باید از کادر فنی تیم ملی پرسید معیار دعوت علی جهان به تیم ملی چیست؟ وضعیت نامیذکننده در فوتبال بلژیک و مصدومیت ادامه‌دار او، موجب شده این فوتبالیست دیدارهای درون‌اردویی را هم از دست بدهد و هم غایب دیدار دوستانه با گامبیا باشد. با این وجود کادر فنی همچنان اصرار عجیبی برای دعوت این بازیکن به تیم ملی دارد.جام‌جهانی، مهم‌ترین تورنمنت دنیای فوتبال است و باید با تمام قوا به سراغ این رقابت رفت. علی جهان همیشه جزو خوب های تیم ملی بوده و به لحاظ فنی کارنامه این ستاره قابل اعتنا به نظر می‌رسد. درخشش خیره‌کننده در فوتبال هلند و بازی در یکی از بهترین لیگ‌های دنیا، علیرضا را به یک ستاره ممتاز برای فوتبال ایران تبدیل می‌کند. با این وجود فرم این روزهای علیرضا شباهتی به گذشتهاش ندارد.

ترمیم سنگر یوزها

تیم ملی فوتبال ایران در دیدار برابر گامبیا بار دیگر در خط دفاعی نمایش مطمئنی ارائه نداد تا روند تاکلی در ثبت کلین‌شیت ادامه پیدا کند. این وضعیت ثبت شده حالا به یکی از دغدغه‌های اصلی کادرفنی در استانه جام جهانی تبدیل شده است. اگرچه تیم ملی در فاز هجومی همچنان از مهرهای توانمند و تأثیر گذار بهره می‌برد، اما آنچه بیش از هر چیز نگرانی ایجاد کرده، تزلزل در ساختار دفاعی است. ضعفی که بارها دربارۀ آن هشدار داده شده اما هنوز درمان قطعی برایش پیدا نشده است.

کرد که انسجام دفاعی همچنان یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های امیر قلعه‌نویی است. اشتباهات فردی و ناهماهنگی میان مدافعان باعث شد بار دیگر نگاه‌ها به سمت خط عقب تیم ملی برود. در شرایطی که فاصله چندانی تا جام جهانی باقی نمانده، طبیعی است که این وضعیت نگرانی‌هایی جدی برای کادرفنی ایجاد کند. شجاع خلیل‌زاده، یکی از تکراری‌ترین اسامی کنونی تیم ملی، هنوز توانسته ثبت لازم را در عملکردش نشان دهد. گفته می‌شود حتی در تمرینات اخیر نیز برخی اشتباهات او صدای اعتراض سرمربی تیم ملی را درآورد است و این بازیکن هرگز ثبت کافی ندارد. محمدحسین کتغانی‌زادگان نیز اگرچه تجربه نسبتاً قابل توجهی دارد، اما هر از گاهی با اشتباهات مرگ‌بار نگرانی را تقویت می‌کند. علی نعمتی نیز هنوز چشمه یک مدافع کاملاً مطمئن و بدون نوسان را از خود نشان نداده که بتوان با آسودگی کامل روی او حساب باز کرد. مجموعه این شرایط سبب شده تا خط دفاع تیم ملی به بخشی پریسک و آسیب‌پذیر تبدیل شود. البته دانیال ابری هم در این پست حضور دارد که البته جوان است و نچندان باتجربه و شاید او در نهایت تبدیل به سورپرایز تیم ملی در این بخش شود.

البته قلعه‌نویی احتمالاً در روزهای آندک تلاش خواهد کرد ضرب اشتباهات را کاهش دهد. شاید استفاده از چینش‌های متفاوت یا حتی تغییر در نوع پرس و حمایت هافبک‌ها بتواند بخشی از ضعف‌های دفاعی را پوشش دهد، اما واقعیت این است که ذات فنی برخی مدافعان کنونی با اشتباهات مقطعی گره خورده و تغییر بنیادین در مدت کوتاه چندان ساده به نظر نمی‌رسد. وقتی به سال‌های نچندان دور فوتبال ایران نگاه می‌کنیم، تفاوت‌ها کاملاً محسوس است. نیازی نیست به دهه‌های دور و ناهمایی مانند خاکپور، پاشازاده یا نادر محمدخانی بازگردیم؛ حتی در یک دهه گذشته نیز تیم ملی از مدافعانی بهره می‌برد که در نظر تمرکز، کیفیت فنی و ثبت عملکرد شرایط بهتری داشتند. بازیکنانی مانند سیدجلال حسینی، پژمان منتظری، هادی عقیلی، مرزئی پورعلی‌گنجی، سیدمجید حسینی و حتی احمرحسین صادقی در مقاطع مختلف، امنیت بیشتری به ساختار دفاعی تیم ملی می‌دادند. آن نسل شاید از نظر فنی کامل نبود، اما کمتر دچار اشتباهات ساده و کشنده می‌شد اما نسل کنونی کاملاً بی‌ثبات است و هیچ نشانی از ثبات در تصمیم‌گیری حین بازی در رفتار تکنیکی و تاکتیکی آنها دیده نمی‌شود.

معمای مهاجم تیم ملی در بازار نقل‌وانتقالات

به عبارت دیگر، مدیران و کادر فنی ختلفه در او چیزی فراتر از آنچه مندلیلیار در المپیکوس دیده‌اند، نمی‌بینند. با این حال، این پرونده می‌تواند از زاویه‌های دیگر نیز برای المپیکوس اهمیت پیدا کند؛ چرا که احتمال دارد زمینه را برای ایجاد کانال ارتباطی بهتر میان دو باشگاه فراهم کند و در نتیجه مذاکرات احتمالی بر سر جذب لوئیس میلیار تسهیل کند.

در حالی که آینده بتانکور در المپیکوس تقریباً مشخص به نظر می‌رسد، شرایط درباره رومان یارچوک متفاوت است.

بر اساس گزارش‌های منتشرشده، مندلیلیار نگاه مثبتی به بازگشت مهاجم اوکراینی دارد؛ به‌ویژه از آن جهت که باشگاه لیون تمایلی به حفظ او در ترکیب خود ندارد. سرمربی باسکی معتقد است آشنایی یارچوک با فضای تیم می‌تواند در مسابقات حساس مقدماتی تابستانی اروپا کمک بزرگی به المپیکوس کند. در عین حال، وضعیت خط حمله همچنان نامشخص است. سنار یوهایی درباره احتمال انتقال قرضی کلبتون و همچنین فروش مهدی طارمی مطرح شده و گفته می‌شود برای مهاجم ایرانی پیشنهادهایی از خارج از کشور وجود دارد.

با این حال، حتی اگر همه مهاجمان در فهرست تیم باقی بمانند، احتمال دارد یارچوک در تمانده اخلاق خود می‌زند. فوتبالی که تا دربروز غم عقیماندگی‌های فنی، تاکتیکی، تکنیکی و زیرساختی آن را داشتیم، اما حالا غمی بزرگ‌تر یعنی بی‌اخلاقی عیان، زیرآبزنی و تهمت و افترا را هم باید به آن اضافه کنیم. فوتبال روی زشش را به ما نشان می‌دهد، چه‌راهی که فقط در آن پول مهم است، نه چیزی دیگر.

ورزش

روزنامهٔ دریاقتصاد

دوشنبه ۱۱ خرداد ۱۴۰۵شمارهٔ ۹۲۵www.marzeghtesad.ir

❖ بازیکنان نگران‌کننده تیم‌ملی!

در فاصله ۷۲ ساعت مانده تا اعلام لیست نهایی جام جهانی ۲۰۲۶، شجاع خلیل‌زاده، شهریار مغفالو، محمد محبی، احسان حاج‌صفی و امیرحسین حسین‌زاده با نمایشی ضعیف مقابل گامبیا جایگاه خود را در معرض خطر جدی قرار دادند.

تیم ملی ایران تا ۱۰ خرداد فرصت دارد لیست نهایی جام جهانی ۲۰۲۶ را اعلام کند و پس از بازی تدارکاتی با گامبیا، کمتر از ۲۴ ساعت برای تصمیم‌گیری نهایی باقی مانده است. در این دیدار، ۱۹ بازیکن به میدان رفتند که پنج نفر از آنها عملکردی کاملاً ناموفق داشتند و حالا باید در بيم و امید به سر ببرند.

شجاع خلیل‌زاده که در نیمه دوم جاشین حاج‌صفی شد، در تنها صحنه نزدیک حریف به دروازه، اشتباه مرگ‌باری مرتکب شد: نه توپ را زد و نه بازیکن را متوقف کرد و فقط واکنش طلائی بیروانند مانع از گل خوردن شد. این قبیل اشتباهات در جام جهانی قطعاً مجازات خواهد داشت.

شهریار مغفالو، گلزن ثابت‌قدم در باشگاه، باز هم در تیم ملی ناکام ماند و به نظر می‌رسد محتمل‌ترین گزینه برای خط خوردن بین مهاجمان باشد.

محمد محبی، باوجود جایگاه تثبیت‌شده‌اش نزد قلعه‌نویی، یکی از ضعیف‌ترین بازی‌های ملی‌اش را انجام داد. او نه در راست و نه در چپ دیده نشد و هرگز نتوانست در بک‌دریک‌ها موفق عمل کند.

احسان حاج‌صفی روز بسیار بدی را پشت سر گذاشت. برگشت میلاد محمدی به تمرین، نمایش ضعیف برابر گامبیا، تعویض بین دو نیمه و مصدومیت هم‌زمان، جایگاه کاپیتان اول را به شدت متزلزل کرد.

امیرحسین حسین‌زاده هم که در پست وینگر چپ و بدون حمایت حاج‌صفی به میدان رفته بود، تنها در ۱۵ دقیقه ابتدایی چند ارسال داشت و پس از آن کاملاً محو شد. این آزمون برای آقای گل با نمره مردودی به پایان رسید. برای بیشتر ایسن پنج بازیکن، تفاوت حضور در جام جهانی با تماشای آن از تلویزیون به همین ۷۲ ساعت آینده بستگی دارد.

❖.....❖

❖ شوک به چشمی؛ «روزبه» به جام

جهانی نمی‌رسد؟

اگرچه هنوز فهرست نه‌ای تیم ملی برای جام جهانی اعلام نشده است برخی اخبار حکایت از این دارد که چشمی به دلیل مصدومیت جام جهانی را از دست داده است.

روزبه چشمی که در جریان تمرینات تیم ملی در اردوی آمادسازی ترکیه از ناحیه همسترینگ دچار آسیب‌دیدگی شده بود، با هماهنگی کادر پزشکی تیم ملی برای ادامه بررسی‌ها و طی کردن مراحل درمانی به دبی سفر کردوی پس از اینکه تمرینان ویژه‌ای را در این کشور پشت سر گذاشت به اردوی تیم ملی در ترکیه بازگشت. چشمی که سابقه حضور در جام‌های جهانی ۲۰۱۸ و ۲۰۲۲ را دار یکی از بازیکنان با تجربه تیم ملی محسوب می‌شود.

در حالی که هنوز فهرست نه‌ای تیم ملی برای جام جهانی اعلام نشده است برخی از اخبار حکایت از این دارد چشمی به دلیل مصدومیت جام جهانی را از دست داده است.

امیر مهدی علوی سخنگوی فدراسیون فوتبال امروز در گفت‌وگویی درباره اعلام لیست نهایی تیم اظهار کرد: بر اساس برنامه‌ریزی کادر فنی، قرار است تا روز دوشنبه لیست نهایی تیم ملی اعلام شود. وی افزود: روزبه چشمی عزیز در این مدت خیلی تلاش کرده و در حال طی کردن روند درمانی خود است، وظیفه انسانی ماست که به او حداقلوت بگوییم. همین امروز هم در اردوی تیم ملی حضور داشت و ناهار را در کنار بازیکنان صرف کرد.

سختگویی فدراسیون فوتبال درباره اینکه آیا روزبه چشمی به جام جهانی خواهد رسید یا خیر ، گفت: او آن‌قدر انگیزه دارد و روند درمانی‌اش را به‌خوبی طی می‌کند که مطمئنم چه به این جام جهانی برسد و چه نرسد، یکی از ستون‌های خوب فوتبال ملی ما باقی خواهد ماند.

❖.....❖

❖ باشگاه پرسپولیس حق دارد به هر

طریقی از حق و حقوق خود دفاع کند

معاون ورزشی باشگاه پرسپولیس پیگیری حقوقی باشگاه را حق طبیعی سرخ‌پوشان دانست. محسن خلیلی معاون ورزشی باشگاه پرسپولیس، درباره برخی اظهارنظرها پیرامون تعیین و اعلام نمایندگان فوتبال ایران در رقابت‌های آسیایی اظهار داشت: متأسفانه در روزهای اخیر شاهد آن هستیم که برخی افراد از طریق مصاحبه‌های رسانه‌ای و به صورت غیررسمی درباره نمایندگان ایران در مسابقات آسیایی اظهارنظر می‌کنند. این درحالی است که طبق بخشنامه AFC، فدراسیون فوتبال ایران برای معرفی نماینده های ایران به آسیا تا روز ۹ تیر فرصت دارد و باشگاه پرسپولیس حق قانونی خود می‌داند که فدراسیون تا آن زمان بی‌اری انتخاب و معرفی نماینده های ایران صبر کند.

خلیلی ادامه داد: چنین رویه‌ای و اقدامات این چنینی و به هیچ وجه حرفه‌ای نیستی و می‌تواند باعث ایجاد ابهام و سوءبرداشت در افکار عمومی و میان باشگاه‌ها شود.معاون ورزشی باشگاه پرسپولیس ادامه داد: اعلام رسمی نمایندگان فوتبال ایران در رقابت‌های آسیایی، باید از مجاری رسمی و مکتوب انجام شود. طرح این موضوعات در قالب مصاحبه‌های شخصی، نه تنها کمکی به شفافیت نمی‌کند، بلکه می‌تواند موجب بروز حواشی غیرضروری شود.»

● دلار ۱۷۹٫۸۰۰ ● یورو ۲۰۱٫۴۱۰ ● پوند ۲۱۸٫۴۸۰ ● درهم ۴۶٫۱۲۰ ● لیر ۳٫۵۹۰ ● سکه ۲۰۱٫۷۰۰۰۰۰۰ ● سکه بهار آزادی ۱۹۰٫۹۸۰۰۰۰۰ ● نیم سکه ۱۰۲٫۴۰۰۰۰۰۰ ● ربع سکه ۵۹٫۲۰۰۰۰۰۰ ● سکه گرمی ۲۹٫۱۰۰۰۰۰۰ ● طلای ۱۸ عیار ۱۹۰٫۲۵۶٫۰۰۰ ● طلای ۲۴ عیار ۲۴۰٫۵۰۰۰۰۰ ●

روزنامهٔ «دراقتصاد» دوشنبه ۱۱ خرداد ماه۵۵ه‍.شماره۹۲۵ www.marzeghtesad.ir

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوبین

مدیر مسئول: ابوالفضل حمیدی

چاپ: جام جم

آدرس: تهران، بلوار مرداران، خیابان البرز ، البرزیکم، پلاک ۶

تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۰۵۰۰۰

گستره توزیع : سراسری

شرکت توزیع : نشر گستر

دختری که سوار باد شد

۶ سیواش باقی – واکاوی درونی مفهوم استقلال و جسارت در دختری که سوار باد شد.

دوران نوجوانی، ایستگاهی در میانه راه زندگی محسوب می‌شود؛ مرز بزرگی میان کودکی که رویا می‌بیند و آرزو در سر می‌پروراند و بزرگسالی که باید برای تحقق آن رویاها و آرزوها مبارزه کند تا به هدف برسد. در این سن و سال پر هیجان، دیگر آرزوها تصویرهایی در ذهن نیستند، بلکه به ندایی تبدیل می‌شوند که شاید شب و روز رهایت نکنند و خارج از کالبد ذهنت جریان پیدا کنند. نوجوانان اغلب در چهارچوب‌های امن و پیش‌بینی‌پذیر خود جای گرفته‌اند اما گاهی از میان آنها کسی پیدا می‌شود که فراتر از این چهارچوب‌ها قدم می‌گذارد، به آرزوهایش پر و بال می‌دهد و به سمت آنها حرکت می‌کند. او در این مسیر ممکن است با دیواری از مخالفت‌ها یا نشدن‌ها هم روبرو شود. هرچند که رسیدن به هر آرزویی بهای خودش را هم دارد؛ نوجوانی که تصمیم می‌گیرد برخلاف جریان تحمیل‌شده خانواده و جامعه خود، برای خواسته‌اش تلاش و روی آن پافشاری کند، در میانه مسیر می‌فهمد که باید بهایی هم بپردازد؛ بهای آن شاید گذشتن از راحتی، تأیید شدن توسط دیگران باشد، یا تنها ماندن در مسیر خودخواسته‌اش. گاهی هم بهای آن، چشم‌پوشی از لذت‌های زودگذر برای رسیدن به هدف است.

لولا، شخصیت اصلی کتاب «دختری که سوار باد شد» از آن نوجوان‌هایی است که پایش را فراتر از چهارچوب‌های خانواده و جامعه خود می‌گذارد و به دنبال رویاهای خود می‌دود. او عاشق سوار کاری است اما پدرش نمی‌گوید باید دکتر، وکیل یا… شود، اما او می‌گوید: «منی‌دانستم باهوش بودن گناه است»، آخر او عاشق اسب است و دوست دارد سوار کار بشود، اما پدرش به هیچ وجه راضی نمی‌شود. یک روز که لولا به خاطر دعوایش در مدرسه چند ماه تعلیق می‌شود، مادرشز گش تصمیم می‌گیرد او را با خود به زادگاهش «سی‌ننا» در ایتالیا ببرد. این سفر، آغاز مسیر تازه‌ی برای لولا می‌شود؛ مسیری که او را با ریشه‌های خانوادگی، آرزوهای شخصی و معنای واقعی شجاعت و جسارت روبه‌رو می‌کند. لولا در این جابه‌جایی، درگیر ماجراهایی می‌شود که او را به سمت میدان مسابقه و تکرار تاریخ می‌کشاند.

«دختری که سوار باد شد» نوشته استیسی گرگ و ترجمه معصومه رستم‌زاد در نشر آفرینگان (گروه انتشاراتی ققنوس) به چاپ رسیده و برای نوجوانان و مخاطبانی مناسب و خواندنی است که به داستان‌های احساسی، الهام‌بخش و خانوادگی علاقه دارند. کتاب در رده سنی نوجوان دسته‌بندی شده است، اما به خاطر روایت داستانی مؤثر، اطلاعات تاریخی و فرهنگی مناسب آن، برای بزرگسالانی که به داستان‌های

▼ **تدارک فیلم اسکویی و اخلاقی برای رقابت در اسکار**

مهرداد اسکویی از آغاز فعالیت کمپین مستند «رواه و ماه صوری» که برای رقابت در اسکار خیر داد. فیلم مستند «رواه و ماه صوری» جدیدترین ساخته مهرداد اسکویی و ثریا اخلاقی است که سال گذشته در جشنواره مستند حقیقت در تهران در سانی ویژه به نمایش در آمد و با استقبال مخاطبانش نیز همراه شد.

این فیلم که ساخت آن بیش از هفت سال طول کشیده، درباره یک دختر هنرمند افغانستانی (ثریا اخلاقی) است که در ایران زندگی می‌کرد و برای دیدن مارش قصد خروج از کشور را داشت اما مجبور می‌شود به قول خودش گیم بزند و قاچاقی از ایران خارج شود.«رواه و ماه صوری» یک خوندنگاره از این دختر جوان است که تمام پلان‌هایش توسط خود او و با دوربین موبایل فیلمبرداری شده و در ترکیب با انیمیشنی که بر اساس نقاشی‌هایش ساخته شده، جذابیتی متفاوت پیدا کرده است. این عوامل در کنار کارگردانی اثر سبب شدند فیلم در جشنواره مستند ایذافا مورد تحسین هیأت داورى قرار بگیرد و با دریافت جایزه بهترین فیلم بخش مسابقه بین‌الملل فیلم‌های بلند، به طور مستقیم می‌تواند در رقابت اسکار سال ۲۰۲۷ برای رسیدن به فهرست نامزدهای نهایی حضور داشته باشد.

اما این تنها جایزه فیلم نیست و طبق گفته اسکویی به ایسنا، از پاییز سال گذشته تاکنون، «رواه و ماه صوری با حضور در ۲۵ جشنواره ۲۵ جایزه دیگر را هم دریافت کرده و با تأیید شدن در سه جشنوارهٔ مورد تأیید اسکار به طور مستقیم راهی رقابت اسکار شده است.او افزود: همچنین فیلم در فهرست بررسی اتحادیه اروپا برای انتخاب فیلم برتر اتحادیه حضور دارد و اگر انتخاب شود آن را به زبان‌های متعدد ترجمه و پخش خواهند کرد. در این رقابت آنچه اسکویی از آغاز کمپین می‌گوید به معنای متمرکز شدن فعالیت تیم تهیه‌کنندگان اجرایی و رسانه‌ای بر نمایش فیلم برای تعداد هر چه بیشتر اعضای آکادمی اسکار است که در شاخه مستند بیش از ۷۰۰ نفر را شامل می‌شود. او تأکید می‌کند، این کار بسیار پیچیده است که در ایران اطلاعات چندانی نسبت به آن نیست؛ایذافا مستردام، هیومن ترورز، تمپو سوندا، امیشیگاکای ژاپن، داکوویل بلژیک، حقوق بشر ژنو، پوردونوه ایتالیا، میلیونیم بلژیک، فول فریم ایالت متحده، مستند زاگرب، ژان روش فرانسه، جشنواره یک جهان براگ، صوفیای بلغارستان، مستند بارسلونا، مستند اوبراک فرانسه، بلداکس صربستان و میلیونیم داکس لهستان بخشی از جشنواره‌هایی است که مستند «رواه و ماه صوری» در آن‌ها جایزه گرفته است.

اینفوگرافیک

کاخ سفید تلاش می

کند افکار عمومی را

قانع کند که وضعیت

زندگی مردم در

دوران ترامپ بهتر از

دوران دموکرات‌ها

بوده‌است، اما جنگ

ایران این روایت را

تضعیف می‌کند.

بیشتر مردم آمریکا

جنگ تجاوز کارانه

آمریکا علیه ایران را

یک اشتباه می‌دانند.

حسینی ایرانی منتشر شد.

کتاب «آدم با صدای بلند برای فرزندانش گریست» شامل مطالب فکاهی در مجلات معروف پیش از انقلاب می‌نگاشت،

گزیده‌ای از نمونه‌های روایت، گزارش، گفت‌وگو و یادداشت به قلم سیفا.. عسگری، خبرنگاری که در کنه‌سال‌ها کارش به حمل چرخ چاقوت‌تزینی در معابر کشیده شده می‌خوانیم. همچنین یادداشت‌ها و مصاحبه‌هایی درباره سرقت ادبی، ادبیات متفاوت، داستان‌نویسی فارسی، شعر حجم، سینما و… آمده است.

آدم با صدای بلند برای فرزندانش گریست» به قلم وحید لرسنایی که در روزگار تجاوز متفقین به ایران یک رمان پرفروش

را ارزش داشته و سعی در راهنمایی و هدایت فرزندش دارد؛ این نگاه واقع‌بینانه به روابط خانوادگی، عمق و باورپذیری داستان را بالاتر می‌برد، چرا که همه نوجوانان در برهه‌ای از زندگی خود با چنین مسائلی دست و پنجه نرم می‌کنند.

▼ **قدم زدن در سنگفرش‌های ایتالیا**

«دختری که سوار باد شد» یک داستان تخیلی نیست و تاریخ مسابقات «پالیو» و فرهنگ محلی ایتالیا را هم مورد بررسی قرار می‌دهد، این ویژگی باعث می‌شود کتاب برای مخاطب نوجوان که کنجکاو است و میل به دانستن دارد، جنبه آموزشی و فرهنگی هم پیدا کند و به اطلاعات عمومی او نیز افزوده شود. خواننده در طول خوانش این کتاب احساس می‌کند در کوچه‌های سنگفرش شده ایتالیا قدم می‌زند، چرا که نویسنده توصیف دقیق و مناسبی از شهر سی‌ننا در ایتالیا و حال و هوای مسابقات پالیو آورده است. او به خوبی توانسته هیجان، استرس، اضطراب و شکوه این مسابقه تاریخی که در میدان اصلی شهر برگزار می‌شود را به تصویر بکشد. در بخش‌هایی که صحنه‌های مسابقه توصیف می‌شوند، ضرباهنگ داستان تندتر و هیجان‌انگیزتر می‌شود، این در حالی است که در بخش‌های مربوط به تحقیقات لولا، روایت کمی کندتر پیش می‌رود، این تضاد ممکن است در میانه کتاب خواننده را خسته کند و آن اشتیاق اولیه را از او بگیرد. همچنین برخی گرهای داستانی و پایان‌بندی تا حدی قابل پیش‌بینی است و شاید غافلگیری برای مخاطب به همراه نداشته باشد. البته این شیوه در بسیاری از رمان‌های نوجوانانه وجود دارد، معمولاً مشکلات و موانع در کتاب‌های این رده سنی کمی ساده‌تر از واقعیت حل می‌شوند. اسب در واقع اثر قدرت و رهایی روح نوجوان را به تصویر می‌کشد، همانقدر بی‌پروا، جسور و رها، همچون لولا که با سوار شدن بر اسب، در واقع بر ترس‌ها و محدودیت‌های تحمیل‌شده‌اش مقابله می‌کند و با جسارت و شجاعت در دل باد به رهایی می‌رسد.

▼ **خطرناک‌ترین مسابقه سوار کاری**

در آخر کتاب «دختری که سوار باد شد» ترجمه‌ای از داستان واقعی پالیو و تاریخ مسابقات آمده است: «پالیوی باستانی روی زمین آجری پیازا برگزار می‌شدد. آن موقع زمین را با خاک یا دیوارها را با تشک نمی‌پوشاندند، بنابراین وقتی سوارکارها و اسب‌هایشان به دیوار برخورد می‌کردند و می‌افتادند، اسبب می‌دیدند چهارصد سال بعد اصلاحاتی انجام شد، اما رقابت بین ۱۷ محله هنوز همان شور و حال قبلی را داشت. عداوت خونی بین محله‌های سی‌ننا الهام‌بخش داستان ماریوتو و جانوتسا بود، عشاق نگون‌بختی که در نهایت داستانشان به اندازه نمایشنامه «ومتو و زولیت» شکسپیر مشهور شد.

پالیو فقط مسابقه سوار کاری نیست. موضوع مرگ و زندگی است و تنها با شورش و ناآرامی، زلزله و طاعون تعطیل می‌شود. در سال ۱۹۴۰ وقتی ایل دوچه علیه بریتانیا و فرانسه اعلان جنگ کرد، پالیو ممنوع شد و مسابقه تا سال ۱۹۴۵ بر گزار نشد، ولی در سال ۱۹۴۵ پالیو بی‌ظنیری به نام «پالیوی صلح» به مناسبت شکست دشمن برگزار شد.

اسب‌های جدید پالیو آنگلو-عرب هستند و مخصوص مسابقه پالیو تربیت می‌شوند. آنها بسیار خونگرم‌اند و رابطه عمیقی با فانتیونیشان برقرار می‌کنند که باید بدون زین با آنها سوار کاری کند. در مسابقه استفاده از شلاق مجاز است، اما برای زدن سوارهای دیگر. هل دادن و مشت و لگد زدن به رقیب هم قانونی و دلیل شهرت جهانی پالیو به عنوان خطرناک‌ترین مسابقه سوار کاری است. در کل تاریخ پالیو، فقط دو فانتیونی زن وجود داشته است»

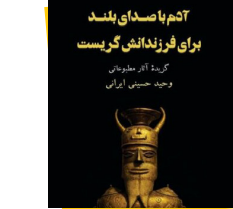
▼ **نویسنده پرفروش نیوز بلند**

استیسی گرگ (Stacy Gregg) زاده ۱۹۶۸، نویسنده‌ای اهل نیوزیلند است. یکی از رمان‌های معروف او با نام «هنه دختر» در فضای اجتماعی پرتلاطم دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ میلادی در نیوزیلند می‌گذرد و موفق به دریافت جایزه کتاب سال مارگارت ماهی و جایزه اگلن گستر برای داستان نوجوان، در جوایز کتاب نیوزیلند برای کودکان و نوجوانان شده است. او سومین نویسنده پرفروش تاریخ بخش کودکان هارپر کالینز نیوزیلند پس از دیوید الیزمر و دکتر سوس به شمار می‌رود. مجموعه محبوب او «آزهای باشگاه اسپسوار» بیش از ۱.۵ میلیون نسخه به زبان انگلیسی در سراسر جهان فروخته و بعدها الهام‌بخش ساخت سریال تلویزیونی شد که در سه فصل ادامه پیدا کرد. اولین کتاب مستقل او «شاهزاده و کراسب» در سال ۲۰۱۳ منتشر شد و براساس زندگی واقعی شاهدخت «حیات بنت الحسین» از اردن نوشته شده است. استیسی گرگ برای نگارش آن به کاخ‌ها و اصطیل‌های سلطنتی اردن سفر کرد و پس از آن برای پژوهش آثارش به کشورهای آسیاتیا، ایتالیا، فرانسه، آلمان، روسیه و ایسلند نیز سفر کرده است. استیسی گرگ با دریافت جوایز متعدد و موفقیت‌های ادبی و تلویزیونی، جایگاهی برجسته در ادبیات کودک و نوجوان به دست آورده است. او علاوه بر نویسندگی در نگارش فیلمنامه نیز فعالیت دارد.

معصومه رستم‌زاد مترجم کتاب «دختری که سوار باد شد» دارای لیسانس زبان و ادبیات انگلیسی است و ۱۵ سال به عنوان مدرس و مسئول بخش زبان انگلیسی در مدارس دولتی با کودکان و نوجوانان کار کرده و بعد از آن به ترجمه مشغول شده است. اولین ترجمه او «تعطیلات با ابوقراضه» نامزد هفتمین جایزه ادبی پروین اعتصامی در سال ۱۳۹۵ شد و برای این ترجمه تقدیرنامه دریافت کرد. همچنین ۴ لاک پشت پرند به کتاب تعلق گرفت. از دیگر آثار ترجمه شده او می‌توان به «شاهزاده خانم و کره اسب»، مجموعه داستان‌های «ماجراهای بزى پسترس»، «بازی‌گردان»، «اسب آرزخش» و… اشاره کرد.

<p>▼ تدارک فیلم اسکویی و اخلاقی برای رقابت در اسکار</p> <p>مهرداد اسکویی از آغاز فعالیت کمپین مستند «رواه و ماه صوری» که برای رقابت در اسکار خیر داد. فیلم مستند «رواه و ماه صوری» جدیدترین ساخته مهرداد اسکویی و ثریا اخلاقی است که سال گذشته در جشنواره مستند حقیقت در تهران در سانی ویژه به نمایش در آمد و با استقبال مخاطبانش نیز همراه شد.</p> <p>این فیلم که ساخت آن بیش از هفت سال طول کشیده، درباره یک دختر هنرمند افغانستانی (ثریا اخلاقی) است که در ایران زندگی می‌کرد و برای دیدن مارش قصد خروج از کشور را داشت اما مجبور می‌شود به قول خودش گیم بزند و قاچاقی از ایران خارج شود.«رواه و ماه صوری» یک خوندنگاره از این دختر جوان است که تمام پلان‌هایش توسط خود او و با دوربین موبایل فیلمبرداری شده و در ترکیب با انیمیشنی که بر اساس نقاشی‌هایش ساخته شده، جذابیتی متفاوت پیدا کرده است. این عوامل در کنار کارگردانی اثر سبب شدند فیلم در جشنواره مستند ایذافا مورد تحسین هیأت داورى قرار بگیرد و با دریافت جایزه بهترین فیلم بخش مسابقه بین‌الملل فیلم‌های بلند، به طور مستقیم می‌تواند در رقابت اسکار سال ۲۰۲۷ برای رسیدن به فهرست نامزدهای نهایی حضور داشته باشد.</p> <p>اما این تنها جایزه فیلم نیست و طبق گفته اسکویی به ایسنا، از پاییز سال گذشته تاکنون، «رواه و ماه صوری با حضور در ۲۵ جشنواره ۲۵ جایزه دیگر را هم دریافت کرده و با تأیید شدن در سه جشنوارهٔ مورد تأیید اسکار به طور مستقیم راهی رقابت اسکار شده است.او افزود: همچنین فیلم در فهرست بررسی اتحادیه اروپا برای انتخاب فیلم برتر اتحادیه حضور دارد و اگر انتخاب شود آن را به زبان‌های متعدد ترجمه و پخش خواهند کرد. در این رقابت آنچه اسکویی از آغاز کمپین می‌گوید به معنای متمرکز شدن فعالیت تیم تهیه‌کنندگان اجرایی و رسانه‌ای بر نمایش فیلم برای تعداد هر چه بیشتر اعضای آکادمی اسکار است که در شاخه مستند بیش از ۷۰۰ نفر را شامل می‌شود. او تأکید می‌کند، این کار بسیار پیچیده است که در ایران اطلاعات چندانی نسبت به آن نیست؛ایذافا مستردام، هیومن ترورز، تمپو سوندا، امیشیگاکای ژاپن، داکوویل بلژیک، حقوق بشر ژنو، پوردونوه ایتالیا، میلیونیم بلژیک، فول فریم ایالت متحده، مستند زاگرب، ژان روش فرانسه، جشنواره یک جهان براگ، صوفیای بلغارستان، مستند بارسلونا، مستند اوبراک فرانسه، بلداکس صربستان و میلیونیم داکس لهستان بخشی از جشنواره‌هایی است که مستند «رواه و ماه صوری» در آن‌ها جایزه گرفته است.</p>	
---	--

<p>عکس نوشت</p>	<p>عکس نوشت</p>																																																
<p>جدول روز</p>																																																	
<table> <tbody><tr><td>6</td><td>3</td><td>3</td><td>6</td><td>8</td><td>8</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>7</td><td>5</td><td>9</td><td>4</td></tr> <tr><td>7</td><td>5</td><td>7</td><td>9</td><td>3</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>1</td><td>1</td><td>6</td><td>6</td></tr> <tr><td>9</td><td>8</td><td>2</td><td>8</td><td>4</td><td>7</td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td><td>9</td><td>7</td><td>8</td><td>7</td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td><td>8</td><td>4</td><td>3</td><td>5</td></tr> <tr><td>7</td><td>4</td><td>3</td><td>1</td><td>9</td><td>1</td></tr> </tbody></table>	6	3	3	6	8	8	2	3	7	5	9	4	7	5	7	9	3	7	8	9	1	1	6	6	9	8	2	8	4	7	4	4	9	7	8	7	2	2	8	4	3	5	7	4	3	1	9	1	
6	3	3	6	8	8																																												
2	3	7	5	9	4																																												
7	5	7	9	3	7																																												
8	9	1	1	6	6																																												
9	8	2	8	4	7																																												
4	4	9	7	8	7																																												
2	2	8	4	3	5																																												
7	4	3	1	9	1																																												
<p>تیغ اندیشی‌های ابراهیم حقیقی</p>	<p>تیغ اندیشی‌های ابراهیم حقیقی</p>																																																

▼ **«امیر جعفری» در سریال «کوری»**

سریال «کوری» به کارگردانی سجاد پهلوان‌زاده، تهیه‌کنندگی کاظم دانشی و نویسندگی امیر ایلیلی از جمعه ۲۹ خرداد ۱۴۰۵ در شبکه نمایش خانگی منتشر می‌شود.

مریلا زارعی، امیر جعفری، سارا بهرامی، محسن قصابیان، امیر نوروزی، عباس جمشیدی، شهرام قائدی، و با معرفی: سحر لطفی، وحید منتظری و بازی حدیث میرامینی، مجید نوروزی، ستایش دهقان، پویا نوروزی، غزاله اکرمی، جلال محبی و محمد اشکان‌فر بازیگران این سریال هستند.

.....

▼ **بازگشت «علی لهراسی» به ماجرای تیتراژها**

خوانندگی موسیقی تیتراژ سریال تلویزیونی «صفا با خانواده» به کارگردانی منوچهر هادی به علی لهراسی سپرده شد.

در این تک‌آهنگ که پس از مدت‌ها دوری این خواننده از تولید و اجرای آثار موسیقایی مرتبط با تیتراژها با نام «هفتاب» در دسترس شنوندگان قرار گرفته، هادی زندی ترانه‌سرا و آهنگساز، آرش قاسمی تنظیم‌کننده، محمد فلاحی میکس و مستر بخشی از اعضای گروه اجرایی اثر را تشکیل می‌دهند.

.....

▼ **کنشگری مسئولانه یک هنرمند**

استاد کیهان کلهر، نوازنده برجسته کمانچه در پی برقراری اینترنت بین‌المللی در کشور، از تبلیغ و حمایت کسب‌وکار اهالی فرهنگ و هنر به مدت ۸۸ روز در حساب رسمی خود در اینستاگرام خبر داد. او با اعلام این خبر نوشت: «دست در دست هم لیلیلای بسازیم برای دلگرمی ایجاد انگیزه در کار و زندگی یکدیگر».

بدون کین اقدام مصداقی شریف‌از کنشگری اجتماعی و مسئولانه یک هنرمند است که می‌تواند به‌مثابه یک الگوی فرهنگی مورد توجه اهالی فرهنگ و هنر قرار گرفته و حتی به یک پوشش اجتماعی در دوران پساجنگ تبدیل شود. مسعود پزشکیان رئیس‌جمهوری هفته پیش گفته بود که شعار «زن که خوب میزنی» را به «ساز که خوب می‌سازی» تبدیل کنیم.

اقدام کیهان کلهر مصداق این ایده در حوزه کسب‌وکارهای هنری است که می‌تواند روح امید و انگیزه را در کالبد اصحاب فرهنگ و هنری که در دوران جنگ رمضان دچار خسارت شدند زبانه‌بازد.

واقعیت این است که در جهان رسانه‌ای و دیجیتالی معاصر که اینترنت بیش از هر زمان دیگری به زیرساختی حیاتی برای زندگی حرفه‌ای و اجتماعی شهروندان تبدیل شده است، هر اقدامی که به تقویت ارتباط میان فعالان فرهنگی و مخاطبانشان کمک کند، اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند.

در چنین فضایی، اعلام حمایت کیهان کلهر از کسب‌وکارهای اهالی فرهنگ و هنر و اختصاص بخشی از ظرفیت رسانه‌ای صفحه رسمی خود برای معرفی و تبلیغ آن‌ها، اقدامی قابل توجه است.

در چنین شرایطی، استفاده از اعتبار و نفوذ اجتماعی یک چهره شناخته شده برای حمایت از دیگران، می‌تواند نمونه‌ای از مسئولیت‌پذیری مدنی و حرفه‌ای باشد. به عبارتی دیگر اقدام کیهان کلهر را می‌توان فراتر از یک حرکت تبلیغاتی دانست؛ این تصمیم پیامی روشن درباره اهمیت حمایت متقابل در جامعه فرهنگی دارد. در زمانی که بسیاری از فعالان این حوزه برای ادامه فعالیت خود به دیدشدن و ارتباط با مخاطبان نیاز دارند، چنین ابتکارهایی می‌تواند امیدبخش باشد و دیگر چهره‌های شناخته شده را نیز به مشارکت در حمایت از جامعه فرهنگی تشویق کند. فرهنگ و هنر زمانی شکوفا می‌شوند که شبکه‌ای از همدلی و همکاری میان اعضای آن شکل بگیرد. شاید ارزشمندترین جنبه این اقدام نیز یادآوری همین حقیقت باشد؛ اینکه موفقیت فردی، زمانی معنا و اثر بیشتری پیدا می‌کند که در خدمت رشد و حمایت از دیگران قرار گیرد. ضمن اینکه این اقدام را می‌توان نوعی «پنار فرهنگی» دانست؛ البته به این معنا که یک هنرمند بخشی از سرمایه نمادین و اعتبار اجتماعی خود را در اختیار دیگران قرار می‌دهد.

هنگامی که او تصمیم می‌گیرد از این سرمایه اجتماعی برای معرفی و حمایت از کسب‌وکارها و فعالیت‌های فرهنگی دیگران استفاده کند، در واقع بخشی از توجهی را که می‌توانست صرفاً معطوف به خود او باشد، به جامعه بزرگ‌تر فرهنگ و هنر اختصاص می‌دهد. در روزگاری که سرمایه اجتماعی به یکی از مهم‌ترین دارایی‌های افراد تبدیل شده است، بخشیدن بخشی از این سرمایه به دیگران، شکلی از بخشندگی و ایثار محسوب می‌شود؛ایثاری که نه از جنس مال و ثروت، بلکه از جنس اعتبار، نفوذ و اعتماد عمومی است. از این منظر، اقدام کلهر تنها یک حرکت حمایتی نیست، بلکه نمونه‌ای از مسئولیت اجتماعی هنرمنددر قبال جامعه فرهنگی است؛ مسئولیتی که می‌تواند الگویی برای دیگر چهره‌های اثرگذار نیز باشد.